

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECE

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563 Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Ali so sovjeti res spremenili svoje stališče do družine?

Znano je, da marksizem ni bil ustanovi družine nikdar prijazen. Po njegovih materialističnih naukih bi morali smatrati, da sam nastoj družine kot plod gospodarskega razvoja: Družina naj bi bila izraz in sad človekove želje, hoteč to, kar si je pridobil v življenju, zapustiti svojim bližnjim, torej če mogoče svojim otrokom. Pa tudi drugih družinskih lastnosti, ki v krščanski družbi ustvarjajo temelj za celico družbe, kakor so zvestoba, ljubezen, želja po medsebojni podpori in vzajemnosti — ni marksizem nikdar prenehal označevati kot izraz osebnega egoizma, škodljivega individualizma, ki je nasproten kolektivni miselnosti in napoti ustvaritvi kolektivne družbe. Rekli so: Kdor ima družino, skrbi za ženo in otroke, peha se, da bi jim priboril boljši položaj v družbi in če mogoče, da bi jim zapustil tudi še kaj premoženja. Neraben je torej za praktičen komunizem.

Zato je boljševizem, ki ni drugega kakor do kraja izveden in vtelesen marksizem, z vsega početka započel neizprosno borbo proti družini, ki jo je naravnost označil kot preostanek buržuazne miselnosti. Boljševiški zakonodajalec je smatral za eno svojih prvih nalog, da razrahlja vezi med možem in ženo in da sprostijo tudi najnižje človeške nagone. Kot značilnost za prvo revolucionarno dobo omenjamo dekret izvršilnega odbora komunistične stranke v Saratovu (1918), ki je »na cioniziral« vse ženske tega mesta in sicer od 17 do 42 let! Seveda so pozneje podobne stvari vsaj iz zakonodaje odstranili, toda osnovno gledanje na zakon in klica razkroja družine, ki je skrita v marksističnem pojmovanju zakona, je ostala še tudi nadalje.

Istočasno pa je boljševizem usmerjal tudi vse mladinsko vzgojo proti družini in proti spoštovanju staršev. Rdeči vzgojitelji so prav vse storili, da odtujijo otroke staršem, da jih izneverijo njihovem vplivu in nadzoru in da v njih ubijejo vsak čut spoštovanja do roditeljev. Kdo naj bi tudi ostal še pod jarmom »ostankov proklete in nesrečne prošlosti«, teh še živčeh »starih reakcionarcev«, ki niso niti pojma imeli o novi svobodi, ki je izšla nad sovjetsko Rusijo! Komunizem je dovolil mladini, da se s svojimi roditelji je toliko peča, kolikor se bi nudila prilika, da jih zalezuje pri njihovem »reakcionarnem« mišljenju in vedenju in ovaja sovjetskim oblastem...

Kdor je v takem ozračju ostal zvest tradicionalnim načelom zakona in družine ali pa dober otrok svojih staršev, je bil v vedni nevarnosti, da bo žigosan za sovražnika sovjetov in da ga bodo proglasili za kontrarevolucionarce —, kar je pomenilo isto kot smrt. Skupščina Komunistične internacionale je 16. nov. 1924 izglasovala sledeč sklep: »Revolucija bo ostala brez uspeha in brez moči, dokler bo živa družinska misel in dokler bodo obstajale družinske vezi.« Buharin, komunistični ideolog se ni pomišljal označiti družino kot »posebno trdoživ preostanek proklelih režimov.«

Takšna miselnost je do zadnjega časa prevladovala v uradnih boljševiških krogih. Naenkrat pa beremo, da gre po sovjetskem tisku in izjavah političnih funkcionarjev cel val hvale in časti za zakon, družino in zglede družinske življenja! Biti slab mož in slab roditelj otrok ne velja več za boljševiško čednost in pogumno revolucionarno dejanje, ampak se — kakor je presenetljivo, graja ter odločno obsoja. Boljševiški listi pišejo danes: »Borimo se in moramo se boriti proti tej brezeiljni »ljubezni«, ki samo slabi našo proletarsko mladino.« — Mišljena more biti le toliko slavljen »svobodna ljubezen«. Priporočila se tudi večja resnost v pogledu zakona. »Oče, ki zapusti svojega otroka, ali sin, ki pozabi na svoje stare roditelje, zasluži, da ga javno mnenje odločno obsodi.« Čelo Stalin je začutil potrebo, da pokaze zgled »dobrega otroka«. Nedavno je odšel v Tiflis, da obišče svojo staro mater, katere že 10 let ni videl. Vse to je bilo javljeno in razglašeno po časopisih in ilustrirano s slikami. Nekateri listi so se celo raznežili in z mnogim čuvstvom poveljevali sinovsko udanost rdečega carja...

Ali moremo torej upati, da se pričena v Rusiji nova doba za družino in da se sovjeti vračajo k novemu pojmovanju zakona, ter potemtakem tudi celotne družbe? Težko je verjeti! Kajti, tudi ako verujemo v iskreno tako demonstrativno prikazanih familijalnih čustev, vendar ni mogoče prezreti ogromnih ovir, ki so na poti takšni popolni spreobrnitvi.

Predvsem je celotna sovjetska zakonodaja nasprotna zakonu in družini. Postava ne ščiti zakona niti ne daje oblasti možnosti za intervencijo. Sovjetska zakonodaja pušča odprta vrata polygamiji, ki se dejansko tudi izvaja. Na osnovi dotedanjega zakonodaje ne moremo govoriti o učinkovitem varstvu domačega ognjišča ali pa o zaščiti otrok. Sicer je pa tudi težko, da bi sovjetski proletarec »svojo izredno nizko plačo, ki komaj zadostuje za njegovo lastno skromno življenje, mogel prevzemati nase breme za vzdrževanje družine. Nadalje kaže praksa, da je izredno lahka ločitev zakona, kjer se ne zahteva nobenega procesa niti ne večjih formalnosti, ampak le izražena volja enega ali drugega zakonca — strašno zapeljiva vaba za množično razpad. Zakon, ki nima pred oblastjo veljave, izgubi ugled tudi v očeh državljanov. Veliko moških se zadovolji samo še s »sobo in postrežbo«. Mnogi »zakonice« pa ne preživijo niti nekaj tednov, komaj nekaj dni! Stevilo postavno ločenih že presega po sovjetskih podatkih 50% vseh poročenih (Sveštin, 14. jun. 1935) in ženam, ki so na ta način

Medtem ko je zastalo prodiranje v Abesinijo

Mirovna pogajanja so že v teku

Francoski predlog lepo sprejet v Rimu — Sveto mesto Aksum nazaj Abesiniji — Svoboden izhod Abesinije na morje — Odločitev ta teden

London, 3. decembra. AA. Kakor poroča »Ewening Standard« pripisujejo francoski politični krogi velik pomen napovedanemu obisku angleškega zunanjega ministra Hoareja v Rimu. V Rimu so razočarani zaradi neznatnih uspehov, ki so bili doseženi na konferencah francoskih in angleških vzhodnonafriških strokovnjakov. Francozi se sedaj nadejajo, da se bo Hoare lahko pogajal na osnovi mnogo širših pooblastil, kakor jih je imel Peterson.

Diplomatski poročevalci agencije Reuter pravi, da se vlade povsem dobro zavedajo, da pride resno v poštev samo rešitev, ki bi dala Italiji znatne pridobitve. Na drugi strani pa tudi vedo, da sploh ne more priti v poštev izvajanje kakšnega pritiska na abesinskega cesarja, da bi sprejel kako rešitev spora, ki bi se bila Abesiniji v korist, vsaj tako dolge ne, dokler Italija ni v stanu pokazati na kakšne vojne uspehe v Afriki.

Današnji »Jour« trdi, da bodo na bližnjem sestanku med Lavalom in Hoareom razpravljali po vsej priliki o kompromisnem predlogu na tej osnovi:

Italiji se odstopi ozemlje, ki bi omogočalo neposredno zvezo med italijansko Somalijsko in Eritrejo, Italija pa bi naj s svoje strani odstopila Abesiniji del svojega eritrejskega obmejnega ozemlja.

Mirovni pogoji

Ugodno razpoloženje v Rimu

Pariz, 3. decembra. b. »Jour« poroča iz Rima, da je de Chamberlain včeraj obiskal Suvicha. Predlog francoskih in angleških strokovnjakov je izdelan in ga sedaj proučujejo v Londonu. Predlog je sestavljen v tem smislu, da se Italiji prepustijo nekatera abesinska področja, s pomočjo katerih bi se vzpo-

stavila zveza med italijanskimi kolonijama Eritrejo in Somalijsko. Z druge strani bi se moralo vrniti Abesiniji nekatera zasedena področja, predvsem sveto abesinsko mesto Aksum. Francoski predlog so v Rimu ugodno sprejeli in se pričakuje sedaj, da bo neguisti, ki bo delal težave. V zvezi s tem zahteva »Jour«, da se že enkrat prične z mirovnimi pogajanjmi ter prepreči nadaljno prelivanje krvi. Za zaščito severnih italijanskih posestev zahteva Italija nekatera dele Kafe, ki mejijo na angleški Sudan. Malo verjetno pa je, da bi Anglija na take predloge s strani Italije pristala.

Italija v borbi proti sankcijam

Rim, 3. dec. b. Danes ob 10 dopoldne se je sestel k seji ministrski svet v poslopu Viminale.

Šel italijanske vlade Mussolini je otvoril sejo ob 10 in je trajala do poldneva. Na tej seji je bilo sprejetih mnogo zakonov v zvezi z vojno v Afriki. Tako je odoben zakon o ustanovitvi fašističnega kolonialnega instituta, dalje so bile sprejete ured-

Angleški prestolni govor

„Dosledno izvajanje sankcij proti Italiji“

London, 3. dec. c. Lord kanceler je opoldne ob otvoritvi parlamenta prečital prestolni otvoritveni govor. Govor je zelo splošen in običajen v obrisih angleške politike.

Govor omenja tako, da bo angleška zunanja politika ostala zvesta svojim dosedanjim ciljem. Anglija bo še dalje z vso svojo močjo podpirala Zvezo narodov. Anglija bo do kraja izvršila vse obveze, ki jih ji nalaga pakt Zveze narodov. Skupno z ostalimi državami, članicami Zveze narodov, bo Anglija dosledno izvedla sankcije proti Italiji. Vendar pa Anglija ponovno izjavlja, da bo storila

be, s katerimi se podaljšujejo vse prehodne neredbe za vse leto 1936, ki se tičejo vojakov, ki so bili mobilizirani. Izdano je bilo dovoljenje za izpolnitev letalskega kadra, sprejeta je bila cela vrsta uredb o letalstvu, dalje so bili odobreni krediti za gradnjo javnih zgradb, regulacije rek in potokov, gradnjo avtomobilskih cest, dalje so bili odobreni krediti o povrnitvi škode krajem, ki so trpeli zaradi potresa, uredbe o zamenjavi telefona na železnicah. Sprejet je bil tudi sklep o prometu s tovornimi avtomobili, o novih taksah za prevoz prtljage in časopisov. V tozadevnem predlogu, ki slopi v najkrajšem času v veljavo, se zahteva, da morajo vsa motorna vozila, ki jih imajo privatniki, biti vedno v popolnem redu in pripravljena za pokret. Odobrene so nove uredbe za delo v rudnikih, o porabi pogonskega materiala, o kontroli nad porabo živil, o zavarovanju vojakov in delavcev v vzhodni Afriki in še mnogo drugih. Končno je Mussolini predlagal nov način dela v gledališčih in po radio postajah in je bilo v zvezi s tem sprejetih še nekaj manj važnih zakonov.

vse, da privede pogajanja za mir med Italijo in Abesinijo do konca. Ta mir pa ne bo tak, da bi šel Italijo, ali pa Abesinijo in Zvezo narodov.

Kar pa se tiče angleške notranje politike, hoče vlada posvetiti ves svoj trud v to, da dvigne tisto industrijo iz zastoja, ki ima največ brezposelnih. Vlada bo tudi posredovala v napetosti med rudarji in rudarsko industrijo. Ob koncu zaključuje govor z opominom, da se mora Anglija zavarovati pred vsemi presenečenji in da mora zato poskrbeti za svojo obrambo.

Z abesinskih bojišč

Graziani se umika v Somalijsko

Uradno potrdilo o zavzetju Gorahaja in Gerlogubija

Addis Abeba, 3. decembra. c. Dopisnik agencije Reuter poroča v London, da so Italijani danes izpraznili Gorahaj in Gerlogubi. Abesinsko vojno ministrstvo potrjuje to vest.

Tudi dopisnik agencije Havas potrjuje vest, da so Italijani danes izpraznili Gorahaj in Gerlogubi. General Graziani se umika nazaj v italijansko Somalijsko. Isti dopisnik poroča, da abesinsko vojno ministrstvo potrjuje vest, da so abesinske čete v Tembienu popolnoma razgale italijansko kolono. Italijani so pustili na bojišču 50 mrtvih.

Italijansko uradno poročilo št. 61

Rim, 3. decembra. AA. Agencija Stefani poroča: Uradno poročilo o bojišču št. 61 se glasi:

Maršal Badoglio poroča: Neka naša kolona je zavrnila napad več kot 2000 oboroženih Abesincev južno od sedla Abara. Sovražnik se je v neredu umaknil in pustil na bojišču več mrtvih. Na naši strani so ranjeni en častnik in pet askarov. Prve čete eritrejskega domačinskega zbora so prispelo do Melfe.

Italijani na severni fronti

ne bodo več prodirali

Rim, 3. dec. (Posebno poročilo »Slovenec« TG.) Resni nasveti francoskega ministrskega predsednika Lavalu italijanskemu poslaniku v Parizu Ceruttiju, da naj Italija vendar enkrat pove svoje želje glede Abesinije in da naj se vzdrži vsakega nadaljnjega prodiranja, dokler bodo trajala pogajanja z Anglijo z ozirom na zaporo uvoza petroleja, so imeli očitno uspeh. Laval je dejal, da upa samo pod temi pogoji doseči, da petrolejske sankcije Italije ne bodo zaledele ob napovedanem času.

Vaš dopisnik je v tej zvezi dobil obvestila iz

vojaških krogov, da Italija res ne namerava izvesti nobene ofenzive več na severni fronti. Informator ne navaja kot vzrok temu presenetljivemu sklepu kakšnih zunanje-političnih pritiskov, marveč pravi, da je italijansko vrhovno poveljstvo samo prišlo do tega sklepa. Maršal Badoglio da se je prepričal, da ofenzive v dosežanem obsegu nimajo nobenega smisla, ker sovražniku le pomagajo. Abesinci se neprestano umikajo in z vabljenju italijanske čete vedno globlje v notranjost svoje države, kjer postaja z vsakim kilometrom obskrba armade z živili in municijo težavnejša, njihova varnost pa vedno bolj kočljiva. Če Abesinci nečesto sprejeti odprte borbe, je tudi Italijani ne bodo nudili na kakšni drugi fronti, kot na sedanji, ki so jo zasedli. Maršal Badoglio hoče sedanjost črto utrditi, jo bodoče mesece trdno s cestami zvezati z ozadjem, zgraditi velika skladišča in jih napolniti z vsemi potrebščinami. Severna armada se prihodnje mesece ne bo bojevala, marveč bo gradila ceste. Šele pozneje, ko bo vse ozadje organizirano in očistočeno, bo italijanska vojska zopet udarila naprej brez rizika, da bi jo kdo mogel odrezati od etap v ozadju. Odločitev z večjimi prodiranjmi se bo iskala na drugih frontah. (Mišljen je najbrž zopet udar iz Musa Ali proti Desjeju in velika ofenziva Grazianijeve armade na jugu, op. ured.) V tej zvezi je zanimiv sklep maršala Badoglija, da bo v prihodnjih tednih popolnoma razorožil prebivalstvo v zasedenih okrajih. Opazilo se je namreč, da so domačini prihajali v velikih trumah in se Italijanom »podvrgli«. Italijani so jim v nadi, da bo to dobro vplivalo, orožje pustili. Kakor hitro pa so se pojavili abesinski četniki v zaledju, so jim domačini prinašali orožje in municijo in se jim pridružili. Če treba, pa četnike pred Italijani skrivali. Maršal Badoglio bo sedaj vse razorožil, četudi bi moral odslej v svojih poročilih nekoliko manj poročati o »svobodnih predajah« domačinov.

Za tako globoko, v temelje družbe segajočo reformo bi bilo treba čisto novega duha in dolgoletne, potrpežljive in vztrajne vzgoje sovjetke mladine, ki je dosedaj poslušala čisto drugačne nauke in opazovala povsem nasprotno zglede. Predvsem bi morali videti temeljito spremembo sovjetske zakonodaje, iz katere bi odsevala svetlost in dostojanstvo zakona. Toda o vsem tem ni niti sledu. Tembolj se vsiljuje misel, da hočejo sovjeti zopet enkrat natresti peska v oči svojim zapadnim prijateljem, če: saj nismo taki ničevneži, kakor nas slikajo nasprotniki! Zdi se, da bo tudi s to stvarjo isto kakor s toliko opevano »demokratizacijo« sovjetov, ki pa praktično ni pokazala nobenega konkretnega rezultata, ampak je ostalo vse pri stari diktaturi. Najbrž bo tudi na družinskem področju ostalo le pri besedah ali kvečjemu pri — željah, inozemski tisk bo pa le prepričan, da se v Rusiji dogajajo »velike reči«. Dejstvo je, da je komunizem, ki je toliko govoril o svobodi, v resnici na najbolj prostaki način zasužnjil ženo, otroka pa vzel to, kar je največjega in najlepšega v človeškem življenju: ljubezen roditeljev.

400.000 vojakov v Desje

Addis Abeba, 3. decembra. b. Po vestih iz Desje je zbranih na severnem bojišču okoli 400.000 abesinskih vojakov, ki so vsi še dokaj dobro oboroženi in ki predstavljajo nevaren zid italijanskemu napredovanju. Poveljstvo nad temi četami je prevzel ras Kasa. Abesinsko ofenzivo pričakujejo Italijani vsak dan, ni pa izključeno, da se bo pričela že danes v terek na dan sv. Jurja, ki je varuh Abesinije. Zveze med posameznimi armadami so že organizirane in poveljniki so v stiku. Oddelek rasa Inrua so prispeli iz Gothiama do reke Takaze in vzpostavili zvezo s četami rasa Ajelua. Čete rasa Sejuma in rasa Kase pa so se združile južno od Antale. V področju Amba Aladžji je vojska vojne ministra rasa Mulage pripravljena, da sprejme vsak italijanski napad. Razen tega so močnejši abesinski oddelek vzhodno od italijanske bojne črte na številnih gričih in klancih vzhodno od Makale. Cesar Haile Selasie bo prispel še ta teden na severno bojišče ter si ogledal važnejše abesinske postojanke.

Askari nezanesljivi

Džibuti, 3. decembra. b. Po vestih iz Mogadiska se čuje, da je general Graziani izvršil obsežno reorganizacijo vojni čet. Kjer je le bilo mogoče, so zamenjali askarije italijanski vojaki. To je Graziani storil iz razloga, ker so bili v zadnjem času askari popolnoma demoralizirani vsled zelo uspešne gverilske vojske s strani Abesincev. Dalje se trdi, da so askari postali tudi zelo nezanesljivi, kajti ob priliki zadnjih bojev so v masah z orožjem vred bežali na abesinske stran. Tukaj se tudi potrjuje vest o močnem in neopretnem deževju, ki je za ta letni čas posebnost, kakor tudi o raznih boleznih, ki so zelo vplivale na stanje italijanskih askarijev. Po drugi italijanski verziji pa se izvaja reorganizacija vsled opretnosti z ozirom na bodočo italijansko ofenzivo proti Hararju. Tukajšnji dobro poučeni krogi pa trdijo, da se o kakšni novi italijanski ofenzivi na južnem bojišču saj pred začetkom meseca januarja ne more misliti, ker so italijanske čete v Ogadenu pretrpele v zadnjem času hude poraze, ki se od njih ne bodo tako hitro opomogle.

Strah pred letalskimi napadi: Izpraznitev Hararja in Džidžige

Danes so prispelo vesti o notji, ki jo je abesinska vlada poslala Zvezi narodov, in v kateri se govori, da so abesinski vojaki avakuirali Harar in Džidžigo, vsled česar se prosi, da bi italijanska letala ne porušila z bombardiranjem ti dve mesti. Abesinski generalni štab je prejel zanesljivo informacijo, da pripravljajo Italijani ofenzivo, pred katero se bodo izvršili siloviti letalski napadi na vse strateško važne obrambne točke Abesinije, namreč na Harar, Džidžigo in Direddavo. Da preprečijo to bombardiranje, so Abesinci po poročilih izpraznili vsa mesta, ker hočejo na ta način ohraniti nepoškodovane strateške točke, ki so tembolj važne, ker predstavljajo tudi središče za prevoz municije iz britanske Somalijske in Džibutija. Abesinci se namreč bojijo, da jim Italija ne pretrga še te zadnje dovodne poti, po kateri dobivajo sicer ogromno municije in orožja, ki pa še kljub temu ne zadostuje njihovim potrebam do konca vojne.

Zagrebska vremenska napoved. Spremenljivo oblačno, pretežno jasno, zmerno hladno in slabo vetrovno. Vreme še vedno nestalno.

Dunajska vremenska napoved: pooblaščenje in poslabšanje vremena, sneg.

Skupščina Unije za varstvo otrok

Unija je imela svojo glavno skupščino v nedeljo dopoldne. Kakor običajno so bila podana razna poročila, iz katerih je razvidno, da njena glavna moč ne obstoji v dajanju podpor — saj ne znaša njen proračun niti 200.000 Din, od mednarodne Unije pa dobi le 73.000 Din — ampak v tem, da skuša razne razcepljene akcije kolikor mogoče enotno usmeriti in v ta namen pri nas osnovati podobore po banovinah in da zastopa našo državo na mednarodnih kongresih. Tako je bilo določeno, da bi moral biti letos v oktobru prvi balkanski kongres Unije v Atenah. Unija je pripravila 24 referatov o delu za zaščito otrok v Jugoslaviji s posebnim razstavom v ta namen, a kongres je bil radi plebscita na Grškem odložen do pomladi.

Na skupščini je bil izvoljen dosedanj odbor.

Za zdravstveno zaščito otrok.

V nedeljo dopoldne je o tem predmetu predaval petero predavateljev. Dr. Kostić je podal glavne smernice. Princip, ki naj vodi plemenitko- (rasno-) higiensko zaščito otrok, naj bo, da se naj za defektno deco (slepo, gluho, telesno in duševno pohabljen), iz katere ne bi mogli nikdar ustvariti normalne dece, zavzamejo karitativne organizacije iz usmiljenja, da pa za otroke, ki jim je zakrivila zapuščeniost in zanemarjenost njih okolica, mora skrbeti država, banovina in občina, ker je mogoče, da postanejo še drugi državljani. Zdi se, da so na to dr. Kostićevu naziranje vplivala rasno-higienska načela hitlerjanske Nemčije ki slično loči področje državne dežje zaštite od delovanja karitativnih organizacij. Nadaljnji referenti so govorili o rasno-higienskih vplivih na otroka z ozirom na venerične bolezni staršev, na tuberkulozo, na duševne bolezni in na alkoholizem. Ta vprašanja so važna zlasti z ozirom na dečo kolonizacijo. Načela, izražena v teh predavanjih, so izražena v sledečih resolucijah:

1. V njenih ciljih in metodah morajo voditi zaščito dece evgenični principi. Evgenika kot taka se mora smatrati za prvotno državno vprašanje.

2. Neobhodno je potrebno, da država vsestransko pospešuje rojstvo dece od zdravih in sposobnih roditeljev, da z vsemi znanstveno prizanimi sredstvi omejuje rojstvo bolehnih in nenormalnih otrok.

3. Zato je treba v finančni politiki države žuvati se pred odredbami, ki bi oteževale roditelstvo in ogrožale družino. Pri otrocih se ne sme varčevati. V najtežji finančni krizi je varčevanje pri družini najdražji prihranek.

4. Delo za zaščito zdrave in sposobne dece je treba jasno ločiti od skrbstvenega dela za defektno deco.

5. Treba je uvesti pregled vsakega zakonskega kandidata in uvesti knjige o družinskem potomstvu.

Kongres zahteva:

a) da se zopet uvede obvezni pregled pred sklepanjem zakona, predviden s § 9 zakona o pobijanju spolnih bolezni.

b) da se z zakonom

1. obvezni pregled razširi tudi na ženske, 2. da se zdravniška potrdila o tem pregledu izdajajo brezplačno.

3. da se predvideno obvezno zdravljenje, predvideno v § 33 razširi v brezplačno.

6. Treba je na vse načine uveljaviti vse, kar otroke v razvoju pospešuje (telesna nega, splošna higijena, dobra prehrana, pravilna vzgoja itd.) in preprečiti vse, kar ima telesno škodljiv vpliv (alkoholizem, zastrupljanje z jodom in arzenom itd.).

7. Ustanovijo se naj predzakonske in zakonske posvetovalnice za starše.

8. V zakonu o zaščiti dece in mater se morajo vpoštevati načela evgenike in higijene za pobijanje tuberkuloze, spolnih bolezni in alkoholizma.

9. Otroci, rojeni v tuberkulozni okolici, se naj čimprej ločijo in poverijo ustanovam, ki služijo posebej v ta namen, kjer pa to ni mogoče, se naj izvrši vsaj delna izolacija v družini.

10. V tuberkulozni okolici je treba organizirati preventivno cepljenje s Calmettovim cepivom.

1. Čimprej je treba urediti moderne zavode za slaboume in moralno defektne otroke.

V ponedeljek dopoldne je Nj. Vel. kraljica v svojem dvoru sprejela glavni odbor Unije in delegate kongresa in izrazila svoje veselje in zadovoljstvo z delom kongresa.

Iz Slovenije naj omenim še kot udeležence: go. Zelezno-Kokalji iz Ljubljane in gđc. Puškin in Pribovšek iz Trbovelj.

Popis ljubljanskega okoliškega prebivalstva

Ljubljana, 3. decembra.

Splošen popis okoliškega prebivalstva, ki je priključeno Ljubljani, je končan na domovinskem uradu, toda še vedno prihajajo zamudniki, tako da ni še mogoče objaviti končnega števila prebivalstva v priključenih občinah. Popis se je izvršil tudi zato, da je domovinskemu uradu omogočeno delo pri sestavi letnega volivnega imenika, ki ga je občina dolžna vsako leto predložiti meseca februarja okrajnemu sodišču. Računajo, da bo število volivnih upravičencev naraslo od 16.000 na 20.000, kajti normalno pride 25 volivcev na 100 prebivalcev.

Domovinski urad je v dneih od 25. do 29. novembra prevzel od inkorporiranih občin vse domovinske spise z matičnimi knjigami. Domovinski urad je že sedaj uvedel, da mu ljubljanski župni uradi mesečno poročajo o številu rojstev in porok, dočim vodi mestni fizikat pregled o mrtvih. Poročila o rojstvih in porokah pa bodo pošiljali za Veliko Ljubljano tudi župni uradi, ki so izven ozemlja sedanje občine in nekateri tudi izven ozemlja Velike Ljubljane, a spadajo prebivalci po združitvi še vedno pod okoliške župne urade. Župni urad na Viču bo itak spadal pod Veliko Ljubljano, župni uradi Šv. Vid nad Ljubljano, Ježica in D. M. v Polju pa bodo pošiljali poročila domovinskemu uradu o gibanju prebivalstva v

Samo

Bronhi bonbon

zavrt v papir z napisom

Bronhi UNION
je original.

Vse drugo odkloni,
ker je ponarejeno.

krajih, ki bodo spadali pod Veliko Ljubljano, a drugače cerkveno pod dotični urad. Tako bo župni urad St. Vid nad Ljubljano poročal občini o rojstvih in porokah za Zgornjo Šiško, Dravje in Koseze odnosno Zapuže. Ježica za stanovalce, priključene mestni občini, in župni urad v D. M. v Polju za okolico okoli aerodroma.

Zanimivo je dalje, koliko cerkva in kapel bo štela Velika Ljubljana. Vseh rimskokatoliških cerkva je v Veliki Ljubljani 23, poleg tega pa 34 kapel. V Ljubljani pa sta še pravoslavna in evangelijska cerkev.

Mnogoletne izkušnje

nam potrjujejo, da je PLANINKA zdravilni čaj zelo dobro ljudsko zdravilo, ker izhajajo njegove sestavine iz znansstvene in deloma tudi iz ljudske medicine. PLANINKA-čaj BAHOVEC je dober regulator za čiščenje in obnavljanje krvi. Radi tega učinkuje 6 - 12 tedensko zdravljenje s PLANINKA-čajem izredno dobro

pri slabi želodčni prebavi in zaprtju,
pri slabem in nerednem delovanju črevesja in napetosti telesa,
pri omotici, glavobolu, nespečnosti in zgači,
pri obolenjih sečne kisline in hemoroidih (zlati žili),
pri obolenju jeter,
pri nervozni in živčnih boleznih.

Zahtevalte v lekarnah izredno PLANINKA-čaj BAHOVEC za 20 Din paket, ki vsebuje samo tedaj pravi PLANINKA-čaj, kadar je paket zaprt in plombran ter nosi naslov proizvajalca:

Lekarna Mr. Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg.

Reg. S. Br. 14212-10, VII. 1924

Za justično palačo v Celju

Mestni svet celjski je v svoji seji dne 29. novembra soglasno sprejel sledečo

spomenico:

Mestna občina celjska naproša in poziva kr. vlado, da brez odloga pristopi k gradnji justične palače v Celju, za katero so načrti že zdavnaj izdelani.

Gradnja justične palače v Celju se obravnava že iz leta 1905 in je stopila tik pred izbruhom svetovne vojne v zaključni štadij. V poletju 1914 se je pričelo že z rušenjem zgradbe bivšega okrožnega sodišča z namenom pridobiti prostor za novo justično palačo. Okrožno sodišče se je tedaj moralo namestiti v starodavni mestni zgradbi »Grofijte, kjer se nahaja še danes, četudi je bila ta premeštev le zasilna. Svetovna vojna pa je izvedbo lepega projekta justične palače žal prekinila in preprečila in zadeva je bila tedaj in pozneje ponovno odložena na nedoločen čas, daskiravno so bili potrebni krediti predvideni že večkrat v predlogih državnih proračunov.

Gradnja pravosodne palače, odgovarjajoče zahtevam sodobnosti, je neodložljiva, ker je sedanja razmestitev okrožnega sodišča, sreskega sodišča in državnega tožilstva v 4 poslopih povsem neprimerna, nepraktična in zamudna za uspešno uradovanje. Tudi so uradni prostori obeh sodišč žal tako borni, pomanjkljivi in primitivni, da škodujejo ugledu države, pravosodstva in mesta Celja, ki šteje 20.000 prebivalcev in slovi kot priljubljeno letovišče in tujsko-prometno središče.

Tudi jetnišnica celjskega okrožnega sodišča ne odgovarja več današnjim zahtevam, ki se stavijo na take zavode. Prostorji so nehigijenski, mračni, tesni, brez vseh modernih pridobitev na tem polju in vrhutega krajevno obfuto ločeni od obeh celjskih sodišč. Manjka tudi neobhodno potreben in po zakonu predpisan mladinski oddelek.

Mesto Celje je edini sedež okrožnega sodišča v dravski banovini, ki nima justične palače, dolim ima Novo mesto, ki je tudi sedež okrožnega sodišča, še celo vrsto let reprezentativno pravosodno postopje. Celu okrajna sodišča v manjših krajih dravske banovine se ponašajo že dolgo s potrebam pravosodstva odgovarjajočimi državnimi

stavbami, n. pr. Slov. Bistrica, Litija in Vransko. Nadalnje navajanje razlogov je odveč, kajti, če je državna uprava potrebo po gradnji justične palače uvidela že pred izbruhom svetovne vojne in je že leta 1914 hotela izvesti ta načrt, je nujnost po tej gradbi danes po 22 letih še mnogo večja in izven vsakega dvoma.

Gradnja justične palače pa je postala neodložljiva tudi iz razloga, ker mestna občina tako nujno potrebuje valed priključitve okoliške občine mestni občini celjski za svoje urade celo postopje mestnega poglavarstva, v čigar II. nadstropju ima svoje uradne prostore okrajno sodišče, da bo morala v najkrajšem času te prostore imenovnemu sodišču odpovedati. Enako nujno potrebuje mestna občina »Grofijte, ker namerava v tej zgradbi namestiti muzej, ki hrani celo vrsto dragocenosti in zanimivosti in je poseben od številnih domačih in inozemskih gostov. Potrebna pa je tudi njegova preureditev in razširitev z ozirom na najbje v paleolitiki štaciji na Olševi, ki so postale svetovnega slovesa.

Kr. vlado naprošamo, da vse gornje tehtne razloge vpošleva in zagisura v proračunski letu 1935-37 vsaj stavbišče za celjsko justično palačo, v naslednjem proračunskem letu pa predvidi kredit za njeno gradnjo in k njej spadajoče naprave v takem obsegu, da bodo v justični palači nameščeni: okrožno in okrajno sodišče, državno tožilstvo in katastrska uprava, ki mora biti v stalnih stikih s sodišči.

Pri zaprtju motnjah v prebavi vze mite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »FRANZ-JOSEFOVA

Zbor lovcev v Ljutomeru

Ljutomer, dre 2 dec. 1935.
Ljutomer bo prihodnje dni postal torišče vsedržavnega kongresa lovcev Jugoslavije, katerega priredi osrednja uprava lovskih združenj v Belgradu. Osrednji upravi predseduje ministrijski predsednik g. dr. Skopčinović. Tak zbor lovcev se vrši vsako leto v drugem kraju v državi, letos torej v Ljutomeru v dneih 7. 8. in 9. decembra Udeležijo se tega zbora delegati osrednje uprave iz Belgrada in delegati lovskih podružnic iz vseh krajev banovin. V soboto popoldan bodo zasedali specialni odbori, v nedeljo popoldan se vrši občni zbor osrednje uprave, v ponedeljek pa bodo prirejeli veliki lovi v belinskih in ljutomerskih loviščih. Zbor lovcev bo za Ljutomer velikega tujškega pomena. Lovska podružnica se predno pripravila, da dobrodošle goste ljubezljivo sprejme in jim naredi ugodno tridnevno bivanje v Ljutomeru.

je to izredno ljubeč pogled, kadar je gospod krmil ptičke, ki so ga obkrožale v velikih jatah, mu sedale na roke in ramena ter se kar trgale, katera mu bo lahko zobala iz rok. Ta gospod je bil upokojeni prosvetni inspektor g. dr. Janko Bezjak, katerega je pred nekaj dnevi pobrala smrt ter smo ga položili minulo nedeljo k večnemu počitku. Mlajša generacija Mariborčanov ga je poznala samo iz parka, starjša pa se ga je še spominjala kot spoštovanega in priljubljenega profesorja mariborskega učiteljišča.

S pokojnim dr. Jankom Bezjakom je legel v grob eden onih velikih slovenskih mož, ki so gradili temelje vzgoji našega naroda. Z njim je odšla v večnost markantna osebnost, ki se je vidno odražala na področju našega šolstva. Rodil se je pokojnik 15. aprila 1862 pri Sv. Trojici v Slov. Goricah. Studiral je gimnazijo v Ptujju in Mariboru, nato pa klasično filologijo v Gradcu. Bil je vedno odličnjak. Ko je končal študije, je prišel za suplenta na mariborsko učiteljišče, potem pa je bil premeščen na klasično gimnazijo. Od tu je prišel za rednega profesorja nazaj na učiteljišče, nakar je bil imenovan za okrajnega šolskega nadzornika za mariborski šolski okraj. Leta 1906 je bil imenovan za ravnatelja II. drž. gimnazije v Ljubljani, od tam je prišel za gimnazijskega ravnatelja v Gorico, od koder se je povrnil nazaj v Ljubljano kot deželni šolski nadzornik. Po prevratu je bil imenovan za šefa prosvetnega oddelka takratne vlade za Slovenijo, leta 1924 pa je stopil v zaslužni pokoj. Preselil se je nazaj v Maribor. Stano-

Mednarodni vlomilci pred sodniki

Izredno hude kazni za nevarne svedrovce

Maribor, 2. decembra.

Pred matim senatom se je zagovarjala danes trojica, ki ima za seboj že pestro mednarodno pustolovsko življenje. So to 32-letni trgovski potnik Ferdinand Berkopec in brata 35-letni Filip ter 46-letni Rihard Kropce. Vsi trije so naši državljani, ki so pa preživeli večino svojega življenja v tuzemstvu, kjer so si nabrali že precejšnjo zalogo kazni zaradi tatvin, vlomov in drugih prstolovčin. Pred mariborsko sodišče so prišli zaradi drznega vzloma, ki so ga izvršili dne 5. avgusta pri urarju in zlatarju Knezerju na Aleksandrovi cesti. — Ta vlom so izvršili velikopotezno in na način, ki odkriva precejšnje tozadevno strokovno znanje, ki ga imajo le vlomilci mednarodnega tipa. Vlomilci so prišli v Maribor nekaj dni pred vlomom ter si ogledovali trgovine in lokale, v katere bi se splačilo vlomiti. Nazadnje so se odločili za Knezerjev lokal, ki se nahaja v Poševi hiši poleg njegove manufakturne trgovine. Skrbno so pretehtali vse ugodnosti ter se nato z veliko marljivostjo v soboto dne 3. avgusta zvečer podali na delo. Skozi okono so se neopazno zavlekli v klet pod Poševu trgovino ter odhod izkopalni luknjo skozi strop. Skozi odprtino so prišli v Poševu trgovske lokale, iz katerih so morali zopet prebiti steno da so prišli v Knezerjevo urarno. Knezerju so odnesli zlatnine in različnih dragocenosti za 40.000 Din. pa tudi pri Pošu so se oiskodovali za težavo dele, ker so mu odnesli manufakturnega blaga za 6000 Din. Vlomilci so imeli za svoje delo na razpolago noč od sobote na nedeljo, potem nedeljo ves dan in še noč od nedelje na ponedeljek. Preživljali so se s klobasami in mesom, ki so ga vzeli s seboj v klet, kjer so imeli glavno skričališče.

Vlom je Knezer odkril v ponedeljek zjutraj, ko so bili vlomilci že daleč za cerami. Pa jih je kljub temu hitro zadel usoda. Prijeli so jih v Koprivnici na Hrvaškem na podlagi pisa, ki ga je razposlala mariborska policija. Našli so pri njih še skoro vse ukradene dragocenosti. Ze v preiskavi sami je prevzel vso krivdno na sebe Berkopec, brata Kropce pa sta vedno zatirjala, da sta nedolžna. Je pa popolnoma izključeno, da bi bil izvršil takšen vlom

Pri gotovih boleznih žolča in jeter,

žolčena kama in zlatence urejuje naravna

FRANZ-JOSEFOVA

grenka voda prebavo in pospešuje izpraznjenje črev. Klinične iskušnje potrjujejo, da domače zdravljenje dobro učinkuje, ako se jemlje zjutraj na tešče FRANZ-JOSEFOVA voda pomešana z nekoliko vroče vode. Raz. po min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15485. B. V. 35.

Mater svoje izvoljenke ustrelil

Maribor, 3. decembra.

V zapore mariborskega okrožnega sodišča so danes pripeljali gornjeradgonski orožniki 19-letnega posestnikovega sina Ferdinanda Vogrina, ki je zagrožil velik zločin. Vogrin je imel razmerje s posestnikovo hčerko Marijo Geratič. Njena mati pa Vogrina ni trpela. Večkrat je karala hčer zaradi znanja z Vogrinom in tudi proti Vogrinu samemu je že nastopila z vso ostroščjo. V nedeljo je žel Vogrin mimo Geratičeve hiše ter se srečal z Marijo, ki je bila pred vrati. Ko sta bila v pogovoru, je prišla iz hiše mati, ki je zopet navajila na neljubega prihačaja. Nastal je prepri, v katerem je Vogrin nenkrat potegnil samokres ter ustrelil. Zadel je nesrečno ženo v prsi ter jo na mestu usmrtil. Po zločinu je pobegnil ter spotoma pripovedoval znancom, da ga je mati od Marije napadla s sekiro ter da je streljal v silobranu.

KINO UNION Danes na enodušno željo obiskovalcev še pri treh predstavah

Kraljevi valček

Film vesele godbe, dobre volje, münchenskega življenja iz leta 1852

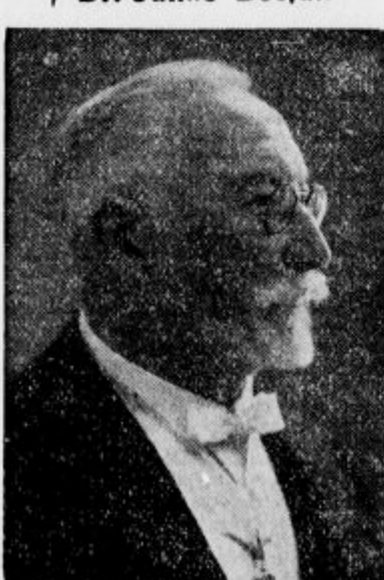
Predprodaja vstopnic od 11—12.30 in od 15 ure dalje

Roparski napad pri Ptujju

Ptuj, 2. dec.

V neposredni bližini Ptujja je bil izvršen roparski napad nad 37 letna Lizo Ozvatič iz Ptujja. Ozvatičeva je prodajalka izdelkov slaščicarja Hojkerja. Slaščice prodaja po Ptujju in njega okolici. Pred dnevi se je mudila s svojo robo v Turnišču, oddaljenem 3 km od Ptujja. Tamkaj je ostala prilizno do polnoči, dokler ni razprodala vsega, kar je imela v košari, nakar se je napotila proti domu. Ko je prispela v bližino železniškega mostu na Bregu, torej že blizu mesta, se je nenadoma pojavil pred njo mlajši moski, jo prijel za vrat in jo vlekel na travnik, kjer jo je vrغل na tla, ji zamašil usta, da ni mogla kričati in začel brskati po njenih žepih. Ker se je Ozvatičeva v smrtnem strahu z vso silo branila in ji napadalec ni mogel takoj izmakniti denarnice, mu je priskočil na pomoč drugi rokovanjač. Z združenimi močmi sta lopova iztrgala svoji žrtvi denarnico iz notranjega žepa, nato pa zbežala po njivah proti Hajdini. V denarnici je bilo 261 Din gotovine — celotni izkupiček za prodano sladko pecivo. Razen tega sta ji pri ruvanju in iskanju po denarju raztrgala obleko. Radi globoke teme, Ozvatičeva ni mogla spoznati napadalec. Govorila nista med seboj ničesar, le eden je proti drugemu rekel »le vzem!«. Napadlena in izropana je zadevo prijavila orožnikom na Bregu, ki so uvedli strogo preiskavo; vršila so si sicer že soočenja z nekaterimi osumljeni, toda do sedaj še rokovanjača niso izsledili. Pri ogledu na licu mesta, so našli nekaj drobiža, ki sta ga rokovanjača pri ruvanju z svojo žrtvijo raztrgala. Najbrž sta rokovanjača opazovala Ozvatičevo na Turnišču, ko je prodajala svojo robo in jo potem počakala z namenom, da jo izropata. Kakor trdi napadlena, je imel eden od razbojnikov predpasnik, kakor ga nosijo na kmetih. Za ubogo prodajalko, ki si služi s tem svoj kruh in mora skrbeti še za enega otroka, je to velik udarec.

† Dr. Janko Bezjak

Obiskovalci mariborskega parka bodo prihodnjo pomlad pogrešali prijaznega slovenskega starega gospoda, ki ga je vsak dan pripeljala usmiljenica v vozičku v park. Bil

Drobne novice

Koledar

Sreda, 1. novembra: Barbara, devica mučenica; Peter Hriz, cerkev, učenik.

Novi grobovi

Na Glinah pri Ljubljani je po dolgi in hudi bolezni, v 72. letu starosti, mirno v Gospodu raspijal gospod Anton Boc, barvar in posestnik. Pogreb blagega pokojnika bo v četrtek, 5. decembra ob pol 4 popoldne iz hiše žalosti na Glinah IX-9 na župno pokopališče na Viču. Naj mu sveti večna mrt! Žalostno svojemu našo globoko sožalje!

Osebnosti

30-letnega rojstva obhaja že dni priljubljeni slovenski mešan in naš zvesti naročnik g. Franc Galot. Kot mlad deček je vsopil k mornarici. Težka mornarska služba in življenjska vihra sta ustvarili čezga moža. Številnim prijateljem, ki mu čestitajo k jubileju, se pridružujemo tudi mi z željo, da bi mu Bog dal še mnogo srečnih in zadovoljnih let.

Prepričanje gospe Ivanke.

Dobra ali zaniška gospodinja se najlaže spozna po njenem perilu. Vsaka gospodinja ima dandanes lahko lepo belo, pa trdno perilo. Seve ga mora prati le s terpentinovim milom Zlatorog, ki ima: 1. veliko izdatnost, 2. nedosežno čistilno moč, 3. daje obilno gosto belo peno in 4. deluje obzirno in hitro.

Zlatorogovo TERPENTINOVO MILO

Pogreb rajnega Antona Puša v St. Vidu pri Stični se vrši v četrtek, dne 5. decembra, ob pol 10 uri in ne dne 3. decembra, kot je bilo pomotoma v osmrtnici objavljeno.

Prosnja na vse mohorjane. Te dni prejemate mohorjeve knjige. Prosnja vas, darujte pri tem malenkost za naše izselence in za tiste Slovence, ki mohorjevi še ne poznajo. Če bi povprečno vsak mohorjan daroval v ta namen pol dinarja, bi se nabralo gotovo kakih 20.000 Din kot slovenski kulturni dinar in 1000 naših bratov bi za prihodni božič dobilo mohorjeve brezplačno. In pri tem mirno trdimo, da bi se tega pol dinarja nikomur nič ne poznalo. Močno bi se pa s tem okrepila zavest skupnosti vseh Slovencev. Ljubozen do naroda se sodi po tem, da človek za narod tudi kaj žrtvuje. Tukaj pričakujemo samo neznatne žrtve, pričakujemo pri večini mohorjancev samo — dobro voljo. Beraču daš pol dinarja, daš mu včasih tudi dinar — pa daš malenkost za slovensko kulturo! Prepričani smo, da bodo čisti, ki se zavedajo, kaj je Slovencem Mohorjeva družba, darovali tudi več. Prosnja zlasti g. poverjenike Mohorjeve družbe, naj ob primerni priliki spregovorijo dobro besedo za slovenski kulturni dinar.

Gramofonske plošče za Miklavža in Božič po izjemnih cenah

Din 10 — Din 15 — Din 25 — Ne pozabite na iglice!
IV. BONAC SELENBURGOVA 5

Sled za pogrešanim mojstrom Janežičem. Poročali smo že, da je preteklo nedeljo na nepojasnjen način brez sledu izginil predilniški mojster 50-letni Ivan Janežič, z gostilne domov grede je Janežič izginil. Razširilo se so razne alarmantne govorice, čes, da je bilo roparsko umorjen itd. »Slovenec« je takoj prinesel pravilno domnevo, da je Janežič najbrž zabredel v talrat prej naraslo Savo in utonil. — Sedaj so našli rečni delavci, tako zvani »slajnarji«, ki so že par tednov zaposleni na Mačkovi blizu Ponoviškega gradu z varovanjem savskega brega, na grmicevje naplavljen črn klobuk, o katerem so takoj domnevali, da je Janežičev. Janežičeva žena je takoj ugotovila, da je to klobuk njenega moža. To so ugotovili tudi litijski orožniki. — Sedaj je jasno, da je mojster Janežič šel ali prostovoljno v Savo ali pa je po nesreči zašel v njene mrzle, narasle valove. Njegova trupla še niso našli, najbrž je kje v obrežnem grmicevju, ki je še vedno radi narasle Save pod vodo. Ko je Janežič izginil, je njegova žena našla v kovčku njegovo 14dnevno plačo 1100 Din, tako da je Janežič usodnega dne imel pri sebi okroglo 400 Din. Radi tega je vsak sum roparskega umora izključen.

Če hočeš vesel, čvrst in zadovoljen biti, moraš vedno NAŠ ČAJ — piti!

Narodno-obrambni sklad društva »Branibor«. Nabiralna akcija v Braslovčah je prinesla 414,50 Din. Nabiralna akcija v Novem mestu pa 400 Din. Prav toplo se zahvaljujemo vsem našim obetnim, ki so se odzvali našemu pozivu ter nam nakazale svoj obolus. Prosimost ostale, da se v blagohotnim pospešenjem odzovejo naši prošnji Branibor — osrednji odbor v Ljubljani.

Dobro jutro — Lutz
Cenik: Tovarna Lutz-paša, Ljubljana — Šiška

Vaporilec Gregorin odvoden v Novo mesto. V zločinu okrožnega sodišča v Novem mestu so odpeljali iz ljubljanskih zaporov drznega tatu in vlonilca Jakoba Gregorina, ker je zahtevalo novomeško okrožno sodišče. Po raznih krajih Dolenske je Gregorin izvršil nebroj vlovov in tatvin, za kar je pristojno Novo mesto, ker so bila ta kaznivá dejanja izvršena poprej, kakor ona v ljubljanski okolici. Gregorin ima na vesti do 20 latvin in vlovov.

Za 2100 Din ponarejen ček. V tiskarni »Kolektor« v Strazhcu pri Kranju je bil zaposlen kot sluga 23-letni Tone Mežek z Unca. Posloval je tudi kot inkasants računov. Letos 7. maja je predložil pri blagajni Poštne hranilnice v Ljub-

ljani ček za 2100 Din, podpisan od lastnice tiskarne. Hranilnica mu je ček izplačala. Pozneje so ugotovili, da je bil podpis ponarejen. Nadaljna preiskava pa je tudi dognala, da je pri inkasiranju računov ponorel 2414 Din. Mežek je bil pred ljubljanskim okrožnim sodiščem obsojen na 6 mesecev strogega zapora. Ponaredba čeka je tajila, toda izvedenec-grafolog je izjavil, da je pisava na čeku istovetna z njegovo.

Opoldne, zjutraj in zvečer
Petanjsko pijte venomer!

Predavanje »Narodne knjižnice in čitalnice« v Zagrebu. Kraljice Marije ul. 3. V sredo, 4. t. m. ob pol 21 predava g. univ. prof. dr. Mil. Gavazzi o »Narodopisnem značenju ključastega križca« (s projekcijami). Vstop prost.

Za uboga ječnega obrtnika smo že prejeli in odposlali na pristojno mesto: a) v gotovini: gđe. A. D. v Ljubljani 10 Din, neimenovana 10 Din, »Zima« 100 Din; b) po položnici poštna hranilnica: gđ. Anica Povhe na Raki 28 Din, g. Jakob Jamšek, Dole pri Moravčah 10 Din; skupaj 158 Din. — Bog povrni stotero!

umetnikov. Razstave, ki so v prvi vrsti namenjene kavarniškim gostom, hotejo pospešiti stik med umetniki vseh smeri in umetnost ljubčim občinstvom.

Modna revija Obrtniškega društva samo še danes ob 16 in pol 21 uri v Trgovskem domu. Predprodaja vstopnic: Fucis, Selenburgova ulica; M. Krapež, Jurčičev trg.

Častniške legitimacije. Po odredbi poveljstva ljubljanskega vojnega okrožja, morajo vsi rezervni in upokojeni častniki ter vojaški uradniki vrniti svoje častniške legitimacije v svrhu zamenjave z novimi. Zato je legitimaciji priložili tudi sliko 4x6 cm v oficerški uniformi, ali ako nima take, v civilu. Slika ne sme biti nad pol leta stara in naj ima na hrbtu označeno ime in stanovanje dotičnega častnika. Legitimacije in slike je oddati najkasneje do 10. decembra 1935 pri referentu za rezervne častnike v mesnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu štev. 7-I., soba 1.

KINO UNION Pride! Dr. Fancov alpski film Kralj Montblanca

Prvi vspen na to goro 1786

Esperantsko društvo v Ljubljani priredi 14. decembra t. l. ob 20 v dvorani hotela »Metropol« (Miklič) družabni večer v proslavo 76-letnice dr. Zamenhofovega rojstva. Spored obsega deklaracije, recitacije, slavnostni govor, glazbene in pjevske točke. Po sporedu prosta zabava. Vabljeni vsi, da proslavite stvaritelja esperanta dr. Zamenhofa v krogu esperantistov.

Kino Kodeljevo igra danes »Nekoč je živel muzikus« in »Lovce na bisere«. Cene znižane.

Občni zbor Društva prijateljev poljskega naroda bo danes 4. t. m. ob 6 popoldne v prostorih Slovenske Matice. Vabljeni vsi člani. Odbor.

Prijet begunce. V nedeljo sta pobegnila iz nove poljejske ječe v bivši šentpetrski vojašnici dva begunca, oba znana tača. Na prav spreten način sta se splazila iz zapora ter pobegnila iz mesta. Policija je takoj izdala za njima tiralice. Domneva policije, da se bosta oba begunca zatekla v Vevče, se je izkazala za pravilno. Včeraj so namreč orožniki od D. M. v Polju prijeli enega begunca, Milana Č., ki se je tam potikal. Vključenega begunca so orožniki včeraj pripeljali v Ljubljano ter ga oddali v policijske zapore na glavni strožnici.

Trikotažno perilo iz mako, volne in svile modne in športne pletenine kupite najugodnejše v tovarni LANA, Rimska cesta 2

Velika tatvina. Policija je včeraj prejela ovadbo o večji tatvini, ki se je pripetila v Rožni dolini. Neki tat se je splazil v zasebno stanovanje ter odnesel več zlatnine, opremljene z dragulji. Škoda znaša okoli 20.000 Din.

Množica beračev. Od zadnjega petka ima ljubljanska policija ogromno dela z zasliševanjem nad 50 beračev, ki so jih stražniki prijeli po cestah in hišah. Skoraj vsi berači so doma z dožele ter jih sedaj s prisilnim polnim listom pošiljajo v domače občine. Več let nazaj se še ni pripetil primer, da bi policija v enem samem tednu aretirala toliko beračev kakor prejšnji teden.

Rokavice in nogavice, vseh vrst damske moške in otroške, dobite dobre in trpežne pri tvrdki Mihoš Karničnik. Stari trg 8

Priporočila se vam staroznana tvrdka Ign. Zargl, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 11.

Električno kuhanje predvaja in poučuje mestna elektrarna ljubljanska vsako sredo ob 17 na Bregu štev. 8. pritrilje. Vstop prost.

Maribor

Na magistratu ne bo znižanja? Sklep mariborskega mestnega sveta, da se magistratnim uslužbenecem ne smejo znižati prejemki, je banska uprava včeraj vrnila mestni občini, pa samo zaradi izpolnitve. Upali je, da bo banska uprava upoštevala upravičeno stališče mariborske občine ter bo njen predlog osvojila.

Pomožna akcija v okolici. Lastno pomožno akcijo za podpiranje revežev in brezposelnih preko zime je lansko leto izvedla zelo uspešno občina Studenci. Tudi letošnja zimo bo uvedla tako pomožno akcijo in je predsednik občine te dni naslovljal na vse občane poziv, da prispevajo po svojih močeh v denarju ali stvari. Prispevki se bodo zbirali s posebnimi nabiralnimi polami, ki jih je izdala občinsko poglavarstvo.

Dinarska akcija za azilni sklad Protiburkulozne lige je z mesecem novembrom prinesla že 194.454 Din. Poleg tega so podprli v novembru azilni sklad plemeniti dobrotniki z večjimi zneski. Tvrdka Karl Thoma je darovala 200 Din, Marta in Karl Freund 200 Din, Bela Weiss 100 Din in neimenovani dobrotniki 1000 Din.

Zimske plašče

po najnovejšem kroju, po meri in izgotovljene, dobite po zmernih cenah pri tvrdki Franc Cverlin, Maribor, Gosposka ulica.

Vsi neaktivni častniki (rezervni, upokojeni, v oslavi in nesprejeti, kakor tudi vojni uradniki) se pozivajo, da se brezposolno v roku 18 ur po predčitjanju, oziroma zaznanju tega razdasa javijo med uradnimi urani v mestnem vojaškem uradu, Slonškov trg 11 ter da prinesejo s seboj oficerško legitimacijo ali objavo zaradi primerjanja podatkov. S seboj naj prinesejo tudi najnovejšo sliko v velikosti 4x6 cm.

Za mestne reveže je darovala Unio družba z o. z. za namstvo venca na grob pokojnega Emerika Wüsteria znesek 150 Din, za kar ji mariborska mestna občina izreka posebno zahvalo.

Dobrodošli mariborske carinarice so znašali v preteklem letu pri uvozu 5,788.530,25 Din, pri izvozu pa 16,833.50 Din, skupaj 5,805.372,75 Din.

Epidimija osipe na meji. V mnogih obmejnih krajih Slovenskih goric so se letos pojavile osipe v obliki pravcato epidimije. V nekaterih vaseh ležajo vsi otroci ter so morali zapreti tudi šole za več dni, da bolizen zajezijo.

Izpolnitev kanalskega omrežja v magdalenskem predmestju se nadaljuje tudi letos. V Forho-vi ulici so začeli graditi te dni kanalsko zvezo med Betnovo in Boograjsko ulico.

Združeni zasebni nameštenci. Prvi družabni sestanek, ki se je vršil pretekli četrtek zvečer, je zelo lepo spel. Prihodnji sestanek bo v petek, dne 6. t. m. ob 8 zvečer v posebni sobi hotela Zamore v Gosposki ulici. Vabljeni vsi člani in ostali nameštenci ter naši prijatelji!

Zadnje nadstropje dograjeno. V rekordnem času je zrasla do tretjega nadstropja zgradba nove šole v magdalenskem predmestju. To dni se dokončuje strop na tretjem nadstropju, na kar se bo začelo s postavljanjem strešnega ograjda. Pred božičem bo zgradba pod streho.

Sebe okradel zaradi zavarovalnine. Pred malim senatom se je včeraj zagovarjal 50-letni posestnik Blaž Sok iz Sodincev, ki ga je državno pravdnstvo obtožilo, da je fingiral vlom pri samemu sebi, da bi dobil zavarovalnino v znesku 22.500 Din, katere mu je zavarovalnica res izplačala. Obtožnica slika Soka kot pollepnega moža. Obsojen je bil na 5 mesecev strogega zapora in 1000 Din denarne kazni, pogojno za dobo 3 let ter na 600 Din povprečnine.

Za napredek konjereje. Včeraj popoldne se je vršilo na sejmišču pri mestni klavnici licenciranje žrebcev iz Maribora in okolice po komisiji banske uprave.

Pismonosa, ki sam sebi denar nakazuje. Pred malim senatom se je zagovarjal včeraj poštni služitelj Matija Škrobar iz Ptuja. Obtožen je poverb pri pljuški pošti. Kot raznašalec denarja je izplačal sam sebi 6080 Din tujeja denarja, na nakaznicah pa ponaredil podpise prejemnikov. Škrobar je oženjen ter obo sedmero nedoročlih otrok. Obtožnica ga opisuje kot vdanega pijaki. Obsojen je bil na 5 mesecev in 15 dni strogega zapora pogojno na 3 leta ter na izgubo častnih pravic za 2 leti.

Celje

Marijanska akademija na praznik Brez-madežnega Spočetja. Celjska katoliška mladina bo priredila tudi letos, kakor prejšnja leta, na praznik Brezmadežnega Spočetja dne 8. decembra ob pol 4 popoldne v dvorani Ljudske posojilnice Marijansko akademijo. Na sporedu so sledeče točke: 1. Marijine ljudske pesmi; izjava mešani zbor z orkestrom; 2. Marija, čuvaj našo mladostjo!; govori osmošolec Franc Planinšek; 3. Prve snežinke, rajanje; 4. Skrivnosti naše, simbolična slika.

Apologični odsek DMK ima drevi sestanek. Na dnevnem redu je predavanje: Tavanje sodobnega dekleta.

Miklavžev nastop v Ljudski posojilnici. KPD priredi tudi letos za male Miklavžev nastop v veliki dvorani Ljudske posojilnice. Nastop bo jutri, v četrtek ob 5 popoldne. Darila se oddajajo v Prosvetnem tajnistvu (uprava »Slovenec«), Cankarjeva 4.

Društvo Sola in dom na trgovski šoli v Celju je imelo pred dnevi svoj redni letni občni zbor. Podana so bila poročila za preteklo poslovno leto. Društvo je priredilo nekaj rodiljskih sestankov in izposlovalo na šoli še eno paralelko. Pri volitvah je bil za predsednika ponovno izvoljen župan g. Mihečič. Za podpredsednika, katerega društvo dosedaj ni imelo, je bil pa izvoljen kipar g. Hohnjere.

Pri teški stolici

napetosti, glavobolu vsled zaprtja očisti ena do dve čaši naravne

FRANZ-JOSEFOVE

grenke vode prebavne organe Franc-Josefovo vodo lahko jemljete tudi bolniki, ki leže, in jo imajo za dobro.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. S br. 13453, št. V, 35.

Naznanila

Ljubljana

1. Nočna služba imajo taktur: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva c. 20 in Gariša, Moste.

1. Fantovski krožek na Kodeljevem bo imel danes ob 20 sestanek.

1. Miklavž in Sotčijanskem mladinskem domu bo nosil jutri ob 5 in ob 8.

1. Kino Kodeljevo igra danes »Nekoč je živel muzikus« in »Lovce na bisere«. Cene znižane.

1. Predavanje v društvu »Pravnik«. Društvo »Pravnik« priredi v letošnji sezoni več predavaj in raznih namoz pravne znanosti. Prvo predavanje se vrši v četrtek dne 4. t. m. ob 18. uri v dvorani štev. 79. tukajšnje ljudske univerze in sicer predava gospod sodnik okrajnega sodišča dr. Jurij Stenčičar. O razpisnem tiskanju: pravnih predpisov in tergov, — Vabimo vse člane in prijatelje društva, da se tega znanstvenega predavanja v šim večjem številu udeležijo.

1. Sentpetrsko prosvetno društvo ima v sredo prosvetni večer. Predaval bo gosp. dr. Joka Herfert: Slovenski izleti po naravi. Začetek ob 8. Vstop prost.

1. O Sotčijani v druzini bo dr. ob 19 govoril ban. refrent g. Anton Pleso v okrajni redni predavni podružnici SVD in predavatelj minarološkega inštituta na univerzi Opalob bo vse skrivnostne bulede rastlinskega števila, da predavante priporočamo vsemu občinstvu, ker bo spoznalo, kaj drevo var dela in zna.

Celje

»Od Susaba do Celjina« je analav predavavju, ki ga priredi krajinski odbor »Jadranske srazbe« v Celju v petek dne 6. decembra t. l. ob 8 zvečer v ljudski Mečanske šole — Ljudska univerza. Predaval bo sourednik »Foto-revizije«, gosp. Milen Fisi iz Zagreba. Vstopnina je zela nizka.

Drugi kraji

Kranj. Predavavje docenta dr. Mucka, ki bi se imelo vršiti drevi v gimnazijski telovadnici, je preloženo.

Cerhovni vestnih

Bratovščina sv. Rožane Telesa bo imela svojo mesечно pobožnost jutri v uradniški cerkvi. Zjutraj ob 5 bo prva sv. maša in ob pol 6 pridiga in po pridigi sv. maša z blagoslovom za žive in rajne ude bratovščine. Vabimo vse častilce sv. Rožane Telesa, da se v obilnem številu udeležijo evharistične pobožnosti v uradniški cerkvi.

Naše dijaštvo

Akademski kongresist, drevi pridemo na naš dijaštvo sestanek v proslavo Marijinega brezmadežnega spočetja. Člani kongresistice Marijinega Oznamenja ob 20.15. člani kongresistice Kraljice apostolov pa ob 20 v proslavo Jezusovega samostana, Zrinjskega c. 9. Priidite polnoštevilni! — Predavatelj

Trgov. zbornice in združni zakon

Pretekli teden se je v Belgradu konference zastopnikov vseh trgovskih zbornic v naši državi. Na dnevnem redu je bilo tudi razpravljanje o načrtu združnega zakona, ki je bil pred kratkim predložen narodni skupščini. Konferenca je sprejela, kot posnemamo iz časopisnih poročil, po dolgi in vsestranski diskusiji soglasno resolucijo, v kateri so formulirane zahteve trgovskih zbornic o oziroma na načrti združnega zakona.

Vsebinska teš resolucij je v glavnem sledeča:

1. Določbe o zadrugah spadajo v trgovinski zakonik.

2. Vsi predpisi obrtnega zakona morajo veljati tudi za zadrugo.

3. Sam naziv ali oblika zadruge ne opravičuje za davčne in druge ugodnosti, ki si jih morejo zadrge zaslužiti s svojim ciljem in svojim delom za ta cilj.

4. Ugodnosti smejo dobiti le zadrge, ki služijo običnim interesom. Med današnjimi zadrugami moramo smatrati kot take le zadrge, ki pospešujejo naše kmetijstvo, in pa zdravstvene zadrge. Med zadrge za pospeševanje kmetijstva spadajo produktivne kmetijske zadrge, zadrge za skupno nabavo orodja, strojev, semen in za kmetijsko produkcijo potrebnih sredstev ter kreditne zadrge, ki organizirajo male kmetijske varčevalce. Pri vseh teh zadrugah je treba uvesti strogo kontrolo glede njihovega poslovanja, izdati odredbe glede odgovornosti njihovih organov in onemogočiti izigravanje veljavnih predpisov. Davčne ali druge ugodnosti se smejo priznati le tistim zadrugam, pri katerih se da po sestavi članstva in po predmetu poslovanja brezdvomno ugotoviti da služijo ali pospeševanju kmetijstva ali izboljšanju higijskih prilik.

5. Razen teh načelnih sprememb bi bilo treba zakoniti še sledeče:

a) Kreditne zadrge morajo preiti pod kompetenco trgovskega ministrstva. Za nje morajo veljati predpisi obrtnega zakona kot za druge denarne zadrge. Obrestna mera za vloge mora biti najmanj 1% nižja od najnižje predpisane obrestne mere pri privatnih zavodih. Sprejemanje vloge mora biti omejeno na občinske ali okrajne kreditne zadrge, ker morajo te zadrge imeti večji obseg poslovanja, ki bo dal garancije za pravilno vodstvo poslov.

b) Zadrge ne smejo vršiti zavarovanja, oziroma se bi jim moglo dovoliti po posebnih pogojih za nekatere vrste kmetijskega zavarovanja.

c) Poslovanje vseh zadrug morajo izpolnjevati vse pogoje, ki jih obrtni zakon predpisuje za samostojno vodstvo dotičnih poslov.

d) Vsaka zadruga mora biti registrirana pri

pristojni revizijski zvezi. Revizijo poslovanja vrši krajevna pristojna revizijska zveza.

1a. Resolucija je bila izročena trgovskemu, kmetijskemu, finančnemu in ministru pravde.

Trgovci smo dosedaj poznali predvsem kot nasprotniki konzumnega združništva. S to svojo resolucijo pa so šli še dalje, pokazali so, da tudi ostalega združništva ne vidijo radi.

Glede kreditnih zadrug, čijih zasluge za naše gospodarstvo, neizvzeto našo trgovino, so izven vsakega dvoma, zahtevajo, da se zakonik o odredbe, po katerih kreditne zadrge, ne samo, da bi imele ugodnosti, ampak bi bile napram ostalim denarnim zavodom celo zapostavljene. Zahteva, da bi morala obrestna mera biti 1% nižja od najnižje obrestne mere pri ostalih denarnih zavodih, more imeti samo ta namen, da omejuje dotok vlog z nižjo obrestno mero. Tudi zahteva po nekakšnih občinskih ali okrajnih posojilnicah je nerazumljiva iz združnega stališča. V čem so male posojilnice slabše od velikih? Naj delajo z manjšimi stroški in denar pri njih je mogoče bolj, pa vsaj ni manj varen, kot pri velikih.

Čudno zveni tudi vedno poudarjanje o potrebi kontrole Zadrge so edine gospodarske ustanove v naši državi, ki se skozi desetletja poznajo obligatorično revizijo dočim razna druga podjetja, v obliki družb in dražev, ki so trgovskim zbornicam bližja, o kakšni kontroli ne vedo ničesar slišati.

Ugodnosti, ki jih zadrge uživajo, to so predvsem davčne ugodnosti, so največji kanali spodbude. Pri tem pa tisti, ki zahtevajo ukinitve takih ugodnosti, pozabljajo na posebno gospodarsko bistvo zadrge. Zadrge ni sama sebi namen, ne išče svojih koristi, ampak pospešuje s skupnim obratom le gospodarstvo svojih članov. Njen namen ni dobiček, kot pri trgovskih družbah, zato tudi njen prebitek ni obdavčen. Če izpolnjuje zadruga konkretne, v davčnem zakonu določene pogoje. Da imajo zadrge pod gotovino pogoji v davčnih zakonih drugo stališče, kot razne pridobitne družbe, je običajno tudi v drugih državah in je utemeljeno s gospodarski posebnosti združništva.

Zadrge so organizacije gospodarske skupnosti, v katerih posamezniki skupno izvršijo, kar vsak za se ni mogel. Ne samo socialno-politični razlogi, ampak tudi razlogi pravičnosti govore za to, da jim je taka samopomoč dovoljena, ne pa da se jim delajo ovire. Novi združni zakon mora možnosti svobodnega razvoja pustiti tudi nadalje, zato pričakujemo da zahteve trgovskih zbornic, ki hočejo zadrge izenačiti s podjetji, ki jim je lastni dobiček edini in glavni namen, ne bodo upoštevane.

Sport

Model tako zvanega „Führerturma“ na državnem sportnem polju v Berlinu, kjer se vršijo olimpijske igre, 70 m visok stolp stoji v glavni osi olimpijskega stadiona na zapadnem robu igrišča za polo, od koder se vidi na vse prostore olimpijskega ozemlja. V ta stolp pride olimpijski zvon. Stolp se dviga nad častno dvorano, v kateri bo na dan otvoritve sprejel predsednik mednarodnega olimpijskega odbora ter predsednik organizacijskega odbora za XI. olimpijske igre voditelj in državnega kancelarja Hitlerja, kateremu bodo predstavljeni razni funkcionarji, ki ga bodo potem povedli k otvoritvi v stadion. Sedeži, ki jih vidimo na sliki, so obrnjeni proti igrišču za polo.

SR Grafika. Danes ob 19.30 se vrši v društvenih prostorih predavanje LNP. — Predavatelj gosp. Vrhovnik. Poslušajo se vsi igralci, da se predavanja zanesljivo udeležijo.

V prvotnem kliringu je avstrijski šiling na ljubljanski borzi notiral neizpremenjeno 8.77-8.87, na zagrebški je ostal isto tako neizpremenjen na 8.85-8.95 (8.895), v Belgradu pa je notiral 8.85-8.95. Nemška marka je v Ljubljani notirala 14.70-14.90, v Zagrebu je za pol poena popustila na 14.75-14.86 (14.96), v Belgradu je tudi popustila na 14.6635-14.8635. Angleski funt je ostal na ljubljanski in na belgrajski borzi neizpremenjen na 252.20-253.80, v Zagrebu pa je popustil na 252.465-254.065 (253.265). — Grški boni so na zagrebški borzi ostali neizpremenjeni na 29.65-30.35 (30), na belgrajski borzi pa so notirali 29.40-30.10. — Španske pezete so notirale v Zagrebu 6.55 denar in v Belgradu pa 6.60 denar.

Ljubljana. Amsterdam 2975.70-2990.29, Berlin 1756.08-1769.95, Bruselj 741.79-746.85, Curih 1421.01-1428.08, London 215.99-218.05, Newyork 4358.98-4395.30, Pariz 239.60-240.03, Praga 181.78-182.89, Trst 353.87-356.96.

Promet na zagrebški borzi 735.362 Din.

Curih. Belgrad 7.92, Pariz 29.38, London 15.24, Newyork 309.25, Bruselj 52.30, Madrid 42.225, Amsterdam 209.40, Berlin 124.35, Dunaj 56.60, Stockholm 78.60, Oslo 76.60, Kopenhagen 68.05, Praga 12.80, Varšava 58.20, Atene 2.90, Carigrad 2.45, Bukaresta 2.50, Helsingfors 6.7125, Buenos Aires 0.85.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% investicijsko posojilo 76-78, agrarji 43-45, vojna škoda promptna 356-359, beglške obveznice 60-62, 8% Blerovo posojilo 78-82, 7% Blerovo posojilo 69-70, 7% posojilo Drž. hip. banke 73-75.

Zagreb. državni papirji: 7% invest. pos. 76 den., agrarji 43 den., vojna škoda prompt. 362-365, dec. 364-365, jan., febr. 362 denar, 6% dalm. agrarji 59.75-61 (60), beglške obveznice 60-62, 8% Blerovo posojilo 79-81, 7% Blerovo posojilo 70-70.50 (70) — Delnice: Priv. agrar. banka 233-235, Sečera Osijek 125 blago.

Belgrad državni papirji: 7% invest. pos. 78-78.50 (78.25), agrarji 45.75-46, vojna škoda

1 Prehlajeni? Za 1 DINAR

tableta Aspirina, ki odpravi vse bolezni! Varujte se ponaredbi! Na vsaki tableti je utisnjen Bayerjev križ.

ASPIRIN

Tableta je registrirana pod št. 1113 na 1. januarju 1931.

Zveza sportnih zvez kraljevine Jugoslavije sklicuje za dne 22. decembra t. l. VI. kongres, ki se vrši v Zagrebu (Banska vilejčna, Radičev trg). Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika, 2. Poročilo tajnika, 3. Poročilo blagajnika, 4. Poročilo nadzornega odbora, 5. Volitve upravnega in nadzornega odbora, 6. Referati: gg. M. Dobrin, K. Hadži, H. Macanović, dr. Milivoj Gavrančić, 7. Sprememba pravil, 8. Predlogi članov, 9. Služajnosti. — Na kongresu ima pravico glasovanja samo po en član od dveh delegatov, poselnih sportnih zvez, člani ZSZ. — V zvezi sportnih zvez so vključene teletne sportne zveze: kolesarske zveze kr. Jugoslavije — Zagreb; Jugosl. ženskih sportov — Zagreb; Jugosl. luhkoatletika zveza — Zagreb; Jugosl. salihaska zveza — Zagreb; Jugosl. nogometna zveza — Belgrad; Jugosl. plavalna zveza — Zagreb; Jugosl. table-tenis zveza — Zagreb; Jugosl. težkoatletika zveza — Zagreb; Jugosl. veslaška zveza — Belgrad; Jugosl. zimskosportna zveza — Ljubljana; Zveza motoklubov kr. Jugoslavije — Zagreb; Jugosl. hokarska zveza — Zagreb.

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica: be. 159-163, be. ladja Tisa 170-172, be. ladja Bega 169-171, slavi. in srem. 161-163, ban. 160-163. Oves in ječmen neizprem. Rž ne notira. Koruza: be. in srem. stara 104-105, ban. stara 103-104, be. srem. in ban. nova 95-96. Moka: be. in ban. og. in ogg. 235-260, št. 2 215-240, št. 3 195-220, št. 6 175-200, št. 7 145-160, št. 8 105-119. Fižol in otrobi neizprem. Tendence mirna. Promet srednji.

Kvalitetne radijske aparate svetovnih znamk kot

„Radlone“, „Ingelen“, „Telelunken“, „Orion“, „Minerva“, „Standard“, „His Masters Voice“

prodaja proti gotovini, na mesečne obroke, kakor tudi za hranilne knjižice članic Zadrzne zveze

„RADIO“ r. z. z o. z. v Ljubljani

Naši natakarij v inozemstvu

Pri nemških, francoskih, angleških in drugih inozemskih natakarijih je običaj, da se medsebojno zamenjujejo in s tem omogočijo priu/enje tujih jezikov na licu mesta. Našim natakarijem pa je bilo do zadnjega časa onemogočeno priti v kako veliko inozemsko podjetje. Naša starejša natakarska generacija je bila v prejšnjih časih zaposlena v največjih inozemskih obratih, dožim mlajši natakariji niso mogli priti preko državnih meja, radi česar jim je bilo učenje tujih jezikov, ki jih v službi neobhodno potrebujejo, popolnoma nemogoče. Posledica tega se je kaj kmalu poznala, ker so mnogi podjetniki na Primorju prisiljeni za časa sezone najemati inozemske delavne moči, kar je seveda v škodo našim natakarijem, ki ne morejo priti do dobrega zaslužka.

Zveza gostilničarskih združenj v Ljubljani je po dolgotrajnem trudu vseeno premostila razne težkoče, ki so vezane v sedanjih brezposelnosti z izmenjavo naših uslužbencev z inozemskimi natakariji. Posrečilo se ji je dobiti dovoljenje od nemške vlade, da lahko zaposlimo za eno leto 10 naših natakarijev v Nemčiji. Ugodno rešitev pričakujemo tudi od strani čeških in francoskih podjetnikov. Prvi poizkus izmenjave se je ravnokar izvršil in je kavarna „Emona“ v Ljubljani že poslala nekoga svojega uslužbenca za 6 mesecev v Dresden, zato pa je morala od istega nemškega podjetja sprejeti za isto dobo nemškega uslužbenca.

Prepričani smo, da bo ta zamenjava v veliko korist našim mladim natakarijem, ker se bodo na ceneni način in najlažje pričili tujim jezikom ter seznanili z napredkom inozemskih gostinskih obratov, kar bo končno tudi v prid tujemku prometu. Na navedeno izmenjavo naših natakarijev opozarjamo občinstvo, da ne bi bilo kakih napačnih tolmačenj in nepotrebnih nesporazumov.

SOIR DE PARIS

Odlično darilo, ki vedno in vsakočar razveseli

BOURJOIS PARIS

Borzo

Denar

Tečajji so ostali neizpremenjeni, razen Bruslja, Londona in Newyorka, ki so popustili.

Kulturni obzornik

Dr. M. Opeka: Drobci

Dva in šestdeset petminutnih govorov.

V založbi Jugoslovanske knjižarne je izšla te dni ta zbirka, s katero je dopolnjenih že 25 zvezkov dr. Opekovi pridig. „Drobci“ so prav kratki govori, ki jih je imel avtor v ljubljanski stolnici pri takozvani „gospodski maši“ o poldvanajstih. Rodila je te pridige potreba novega časa, načelo: boljše nekaj zgodeh misli kot nič, je rodilo te petminutne govore.

Dr. Opeka je mož, ki se v polni meri zaveda važnosti pridigarke službe in njenih velikih zahtev. Kot učitelj cerkvenega govornišva na naši univerzi vcepila to visoko pojmovanje pridigarke službe že mnogo let mladim duhovniškim rodovom. Vse zbirke njegovih govorov se odlikujejo po jasni razpredelbi in temeljitosti, jedrnatosti obdelavi. Jezik je čist in krepak, umetniško izklesan in obruben. V dr. Opekovi pridigah ni frazerstva in praznega oesedilčenja. Vsaka beseda je na svojem mestu. Ko poslušal ali prebere njegov govor, ti je takoj vse jasno, kakor na dlani. In vse je tako do dna utemeljeno in dokazano, da moraš v duhu kloniti in pritrčiti. Iz dr. Opekovi pridig diha klasična temeljitost in dovršenost starih mojstrov.

Tudi „Drobci“ nosijo na sebi vse odlike dr. Opekovi govorov, kar je še posebej vredno vsega priznanja. V petminutnem govoru podat nekaj temeljitega in trajno vrednega, je težka naloga. Dr. Opeka jo je temeljito rešil. Sicer nam v tej zbirki ne podaja posebno veliko novega. Sam pravi v predgovoru, da je te drobne stvarce odobril od onih daljših, govorenih in tiskanih govorov iz prejšnjih let, kar povedo tudi navedbe knjižice pod 3rto. Vendar mu gre vsa hvala za njegov trud, s katerim nam je stare resnice podal v novi, moderni, kratki obliki, ne da bi jasnost in temeljitost tvarine pri tem kaj trpeli.

Dva in šestdeset govorčkov je torej v „Drobcih“ zbral. Nekateri so namenjeni za posamezne

nedelje in praznike, drugi pa so ciklični, za gotove dobe in prilike cerkvenega leta: za advent; o sreči v družini za pobožnosti in predpostni čas; o pokori za štiridesedanski post; o molitvi za prošnje dni; o Sreču Jezusovem za junosti; o skrbi za verne duše za november itd. Zlasti obširen je ciklus: Tantum ergo, ki obsega kar 18 govorov. Te pridige so bile namenjene pripravi na II. jugoslovanski evharistični kongres. V njih je avtor kratko in temeljito obdelal ves nauk o presveti Evharistiji po treh namelih, za katere je bila ustanovljena: da Kristus v sv. Rešitju Telesu med nami prebiva, se za nas daruje in zauživati daje. Iz govorčkov diha velika ljubezen in toplota.

Tako je naš odlični pridigar dr. Opeka zopet obogatil našo homiletično literaturo z novo zbirko majhnih, a dragocenih biservov. Naj bi se knjižnica čim bolj razširila. Ne samo duhovnik-pridigar, marveč tudi laik bo dobil v teh „Drobcih“ premnogo lepo in vekovito misel, da bo s tem večjim veseljem in pridom obhajal svete Gospodove dni in tako živel v tesni, organski zvezi s Kristusom, ki je glava Cerkve.

A. K.

Časniharški koncert

Ljubljanska sekcija jugoslovanskega novinarskega združenja je kot redno tudi letos priredila slavnostni koncert, s katerim je družilo slavje narodnega praznika na dan 1. decembra.

Ta prireditve je tudi z ozirom na spored vzdržala svojo tradicionalno sliko in se je zato zopet razvila tu največja pestrost z ozirom na skladbe kot z ozirom na proizvajalce. — Tradicionalen pa je v svoji sodbi tudi „Slovenec“ recenzent, ki zopet ugotavlja, da z estetskega in sploh z umetniškega pogleda tako sestavljen koncert ni ugoden in da radi svoje razbitosti ne more utešiti umetniško izobraženega in občutljivega dojemalca.

Pač pa je bil ob koncertu navdušen vsak, ki uživa predvsem na raznolikosti izvedbe, ki pa vendar občuti posamezne umetniške vrednote. In to zato, ker posamezni oddeli take vrednote niso pogrešali. — Orkestralno društvo Glasbene Matice

je spojeno z orkestrom državnega konservatorija pod vodstvom dirigenta g. Škrjanca napolnilo poslušalca s prijetnim polnim zvokom ter z dovoljnim izrazom in motoriko. Baritonist g. Petrovič je v nemal s polnim, lepo barvanim glasom, ki ga je dobro podpirala klavirska igra g. Marijana Lipovška. Obsejni mladinski pevski zbor „Jadranski stražarji“ je s svojim ubranim in trdno izdelanim podajanjem zadel zlasti ob ono struno človeškega srca, ki zaniha ob dojetju kristalne čistote otroške duše. Vodil ga je agilen pevovodja g. M. Jovan. Primadona ljubljanske opere g. Zlata Gjurgienac je že s svojo izredno priljubljenostjo, se bolj pa s svojim toplim in lepim petjem, ki ga je znala izrazito spremljati klavirska igra dirigenta g. Štritofa, navdušila poslušalce do viška in jih povsem osvojila. Pevski zbor Glasbene Matice je s svojim ubranim in polno donečim petjem pod vodstvom ravnatelja g. Polića izpolnil poslušalcem hrepenenje po zorskem prepevanju in dobil od njih pohvalno priznavanje. Svojevrsen užitek pa so nudili mali harmonikarji iz Ljubljane, ki jih s posebnim razumevanjem in ljubeznijo vodi g. Pavel Rancigaj in ki so znali na svojem preprostem, pa za nas posebno značilnem instrumentu vzbuditi mnogo iskrenega občutja.

Občinstvo je napolnilo dvorano na Taboru, kjer se je koncert vršil, v polnem številu in je vse izvajalce veselelo spremljalo z velikim navdušenjem.

V. U.

Razstava Luigi in Tanna Kasimir

V Jakopičevem paviljonu gostujeta od nedelje, dne 24. nov., s svojimi deli Luigi Kasimir in njegova soproga Tanna. Umetnika doslej pri nas še nista razstavljala. Rodom je Luigi Kasimir iz Ptuj, kjer poleti često prebije svoje počitnice; sicer živi stalno na Dunaju. Njegova soproga Tanna je hči graškega geologa univ. prof. R. Hoernes in nekakinja pokojnega znamenitega prehistorika Moritza Hoernes, čigar ime je na pr. zvezano s Kolisei na Ljubljanskem Barju in drugimi najdbami. V paviljonu kažeja okrog 150 del, od teh pripada večji del Luigiju K., so to povečini ujedanke, bodisi

enobarvne, bodisi večbarvne. Motivčno predstavljajo listi popotne vtise iz vseh koncev sveta (Amerika, Anglija, Italija, Francija, Jugoslavija, Nemčija itd.), v glavnem zanimive in znamenite arhitekture, ulice in podobno. Otvoritveno besedo na razstavi je imel konservator Fr. Stele.

Luigi Kasimir nam predstavlja v dokaj posrečenem izboru značaj svoje grafične umetnosti in svojega umetniškega pogleda na svet. K. ni eden tistih, ki bi ga mučili problemi in ozadja življenja, njegov neposredni in nemoten pogled na svet mu to prikazuje v njegovi življenjski lepoti in dinamičnem zdravju. Človek, ki s takim darilom otovorjen stopi na naš planet, tega ne vidi le kot neko naravno energijo, ki vse preveva, nego se mu pripeti še to, da ima energije tudi sam vedno več — kmalu se znajde pred preobitjem in njegov problem je, kako zaposliti odvisne sile, kako se utruditi. To je izraz Kasimirjeve grafike. S pomočjo svojega tehničnega znanja, glede katerega je morda omembe vredno, kar pravi sam, da je ta tip večbarvne ujedanke celo sam iznašel, kopirni na svojih listih velike mase, ki jih suvereno razpostavlja po svojem ritmu, ali pa rine v zasledovanje detajlov, ki jih ni ne konca ne kraja. Kar se ogromnih mas in motivov velikih konstrukcij tiče, njegovi listi nekoliko nalikujejo na Brangwynovo grafiko, ker so množine detajlov izdelane na Pissarrove slike. To bo tudi v redu. Cista grafika Kasimirjevi listi niso, nego so nekaka rešitev med slikarjem, ki je Kasimir v začetku bil, in risarjem, kar je kasneje izključno postal. Iz tega stika dveh tehničnih izrazov si je K. ustvaril registraturo, ki mu daje možnost, tudi glede učinka risb in vladajočega okusa zadeti ono univerzalnost ali splošnost izraza, ki bo veliki večini ljuba in do stopna.

Gospa Tanna Kasimir-Hoernes hodi po sledih svojega soproga. Globoko doživlja njegov pogled na svet in je radi tega manj neposredno elementarna. Leže ji liričnejša občutja, v čemer dopolnjuje žena svojega moža. Majhen katalog na razstavi nemara ne bi bil odveč.

R. Ložar.

Zanimivosti iz raja proletarcev...

Parade „navdušenih“ mimo Stalina

Sovjetska inozemska časnikarska služba javlja, da je zadnje dni bilo nad sto nižjih funkcionarjev boljševiške stranke in strokovnih organizacij aretiranih, češ, da so s svojo nemarnostjo povzročili, da narodne manifestacije 7. novembra niso tako uspele, kakor je stranka pričakovala.

Ze 18 let komandirajo judovski boljševiški mogotci pri vsaki primeru ali neprimerni priliki moskovsko delavstvo in nastavlence na ceste, da jim delajo parado in da z velikim »navdušenjem«

manifestirajo za boljševiške ideje. Največje manifestacije pa so vsako leto 1. maja in 7. novembra. Organizacija teh pohodov delavskih in uradniških desetisočev je naloga boljševiške stranke in njenih pododdelkov. 1. maja in 7. novembra je največji boljševiški praznik. Tedaj počiva vse delo in ves promet. Pač pa morajo udeleženci pri teh svečanih demonstracijah biti že od ranega jutra na nogah, morajo prikorakati iz oddaljenih predmestij v okolico Rdečega trga, kjer se vrši parada in tamkaj potem navadno čakajo v mrazu ali vročini, kakor je že, nekaj ur, da pridejo na vrsto. Navadno se vrnejo domov šele proti noči, ne da bi ves dan mogli kaj zaužiti. Mimohod »navdušenih« proletarskih množic se vrši pred boljševiški veljaki. To so Stalin, Kaganovič, Vorosilov, Kalinin, Molotov in drugi. Za delavskimi masami pride navadno oborožena sila, ki tudi nekaj ur koraka mimo boljševiških poglavarjev.

Letos so hoteli boljševiški pokazati posebno navdušenje proletarskih množic, ker so h paradi bili povabljeni tudi inozemski diplomati in pa komunistična delavska zastopstva iz drugih držav. Zato je boljševiško vodstvo polagalo posebno važnost na to, da se celotna manifestacija izvede čim sijajneje. Toda ravno letos se je nekaj zataknilo. Delavske kolone iz predmestja Frunze in Krasnaja Presnja so se ali zakasnile, ali pa ubrale napačno smer. Dejstvo je, da niso pravočasno dospеле na odkazano mesto, pozneje pa so jih druge kolone odrivale, da se niso mogle več uvrstiti v spored. Tako se je zgodilo, da so čakale ure in ure v stranskih ulicah in kaj naravno je, da se je pri tem zmazal vsak, kdor je mogel, po svojih potih. Parada pa je bila ukazana od jutra do noči, da bi inozemski gostje videli, kako silno je navdušenje ruskih proletarskih množic za boljševizem. Ker pa so sedaj izpadle mase iz omenjenih dveh predmestij, so pa morale, da je bil čas do noči izpolnjen, delavske kolone iz drugih predmestij po štirikrat in petkrat marširati z »navdušenimi« vzkliki gori in doli mimo Stalina. Zadrego in goljufijo so seveda opazili tako boljševiški kakor inozemski gostje. Boljševiška čast je bila omadeževana. Zaradi tega je sedaj GPU na delu, da polovi »sovražnike delavskega razreda«, ki so odgovorni za zadnjo blamažo. Pričakovati je prav zanimivega procesa, čeprav bi bilo pametnejše, da bi ubogim delavcem dali raje malo več kruha, kakor pa da jih za nič vlačijo po ječah.

Vojni plen izpred Adu. Teh-le 17 topov so leta 1896 Abesinci pri Adu vzel Italijanom ter jih skrbno hranijo. Šele sedaj so dovolili fotografirati te topove

Potovanje v neguševem spremstvu

Poročevalec »United Press« Ben Ames poroča iz Desija o svojem potovanju s cesarsko karavano na severno fronto:

Spremljal sem cesarja Haile Selasija na njegovi vožnji od glavnega mesta v glavni stan severne fronte v Desije. Ko smo s svojo dolgo avtomobilsko karavano prevozili že polovico poti, smo se pod večer ustavili v mali vasi Debra Birham, kjer je hotel neguš prenočiti. Tukaj me je sprejel cesar Haile Selasie in mi odgovoril na nekaj vprašanj, čeprav je bil od naporene vožnje po gorski cesti in po neštevilnih serpentinah očitno utrujen. Vendar je bil vesel, da se more končno vendarle udeleževati in da mu ni treba sedeti v svoji palači v Addis Abebi, od koder njegovi generali pripravljajo načrte ter vodijo malo vojskovanje na severu in jugu.

»Se pred 6 meseci je moje ljudstvo živevalo v miru,« mi je dejal neguš, »in jaz sem bil vodnik svojega ljudstva. Sedaj pa mi je veliko zadoščenje misel, da sem bil s svojimi bojujočimi se vojaki na južni fronti. In srečen sem, da sedaj potujem v Desie.«

Na moje vprašanje, ali bi šel tudi še globlje proti severu, da bi tam vodil velike obrambne boje svoje armade v gorskih puščinah province Tigre, mi je odgovoril: »Če bo potreba, bom sam vodil svoje čete v boj in bom s tem sledil zgledu svojih prednikov na etiopskem prestolu.«

Med vožnjo proti Debra Birham smo jaz in nekateri fotografski časnikarski poročevalci s svojim avtomobilom doživeli neprijeten dogodek, ki pa se je še kolikor toliko srečno končal. Zašli smo s pota in zavozili v potok. Domači Gali so nam pomagali, da smo voz zopet zrinili na suho, toda avtomobil je bil pokvarjen, vsi gumijasti obroči so bili narezani. Zakrpati jih ni bilo mogoče, zato smo si morali preskrbeti drugo vozilo. Skobacali smo se na tovorni avtomobil, ki je bil do vrha naložen s strelivom. V nagli vožnji smo končno došli zadnji voz naglo drveče cesarske karavane, ki se je v dolgi in raztegnjeni črti vila po beli prašni cesti v Desie. Avtomobili so vozili zelo narazen, da bi sovražni letalci, če bi napadli karavano, imeli manj cilja. Iz vseh vasi, ki leže ob cesti, so drveli navdušeni Gali proti karavani, da bi pozdravili svojega cesarja. Vi-

soko nad našimi glavami so stali na utrjenih višinah in zmagoslavno klicali svoj bojni krik, kadar je vozila karavana mimo.

Negušu je bilo pripravljeno prenočišče v dvonadstropni koči, takozvanem tukulu, ki je bil palača tega kraja. Cesarjev komornik se je zavzel tudi za nas in nam preskrbel krasen šotor, posteljno perilo in brisače. V petek 29. novembra je neguš ob 6 zjutraj bil pri maši v koptski cerkvi. Videti je bil docela svež.

Cesarska karavana je sestavljena iz 20 tovornih in 12 osebnih avtomobilov. Ko sem zgodaj zjutraj stopil iz svojega šotora, sem opazil, da moštvo že nalaga potrebščine na avtomobile. Kmalu po maši smo odrinili proti Desiju. Še dolgo sem gledal za cesarskim vozom na belem traku široke ceste, dokler mi slednjič ni izginil izpred oči za ovinkom.

Kaj se pripravlja v severni Abesiniji?

Iz Addis Abebe poročajo nemški poročevalci:

Ze od početka vojske so imeli Abesinci taktiko, da so sovražnika počasi spuščali v deželo, ga potem obkolili in mu odrezali dovoz. To taktiko sedaj Abesinci nadaljujejo na severni in na južni fronti. Poročila z obeh front so v zadnjih dneh pičila. To pa zaradi tega, ker je treba vsa poročila o dogodkih na fronti najprej oddati v Desie v cenzuro. V Desie se mudi od sobote abesinski neguš ter bo tu ostal še nekaj dni. Ni pa še gotovo, ali vsa poročila z bojišč res soglašajo. Nekatera poročila so oddana po brzotoku, druga pa po stari navadi še po brzih sluh. Vsekakor je res, da Italijane sedaj zelo ovira nenavadno deževje, zlasti severno od Makale.

Po vesteh, ki smo jih prejeli v Addis Abebi, se cesarjev zet ras Desta Dempta uspešno bojuje z italijanskimi četami na južni fronti. Operacije se menda tam precej naglo razvijajo, ker je ras Desta, danes (1. decembra) brzotokovno naprosil abesinsko vladu za 500 tovornih avtomobilov, da bi mogel bolj naglo prodirati. Te rasove želje pa ni mogoče izpolniti, ker v Addis Abebi ni toliko avtomobilov.

Tukaj v glavnem mestu Abesinije, kjer v zadnjih tednih o vojski nismo dosti opazili, če izvajamo nekaj zborov, se je prebivalstva naenkrat polastilo divje bojno navdušenje. Vse prebivalstvo glavnega mesta napeto zasleduje razvoj dogodkov na frontah. Koptski svečeniki so sedaj pozvali ljudstvo, naj moli za neguša in za svoj narod. In zato se v Addis Abebi zgrinjajo po cerkvah prebivalci glavnega mesta, kakor najbrž tudi drugih mest in vasi Abesinije, kjer od jutra do večera molijo za zmago abesinske stvari. Iz tega razpoloženja ljudstva, kakor tudi iz poročil, katera nam dajo uradni krogi, upravičeno sklepamo, da se pripravljajo veliki dogodki. Splošno pa pričakujejo na severu velike bitke, ki se bo mor-

da razvila v odločilno bitko, katero bo vodil Haile Selasie, kot vrhovni poveljnik severnih čet. Neglede na te domneve, ki pa povečini slone na avtentičnih poročilih, naglo odhajajo na sever nagli transporti komisij rdečega križa in vojaških zdravnikov, iz česar sklepamo, da se bodo najbrž prav v kratkem na severu razvili večji boji.

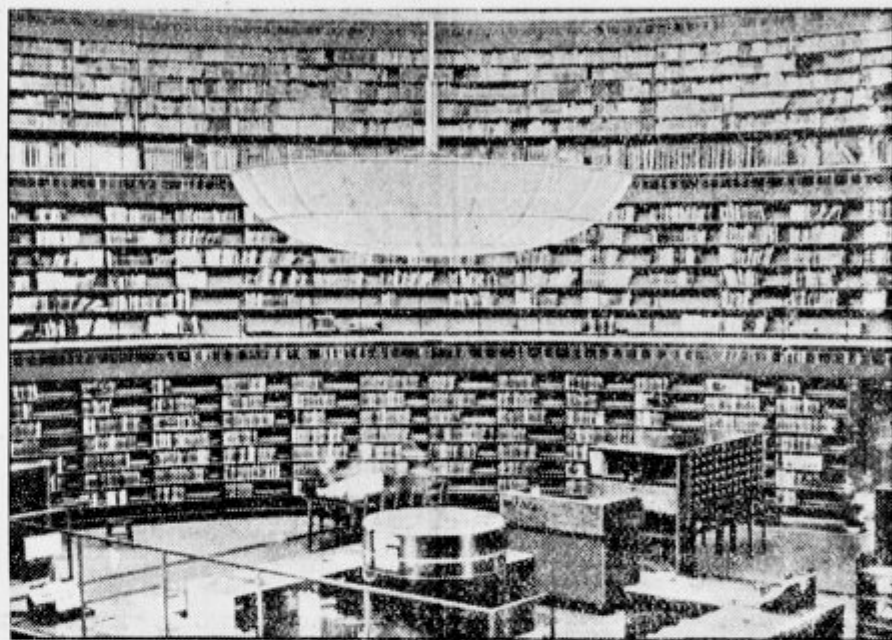
Isti poročevalci poročajo iz Addis Abebe, da so se na prelazu Abaro, ki leži na cesti med Makalo in Aduo, 65 km severno od Makale razvili hudi boji, ki trajajo že nekaj dni. Abesinci skušajo tu prerezati Italijanom zvezo z Aduo. Italijani se baje umikajo proti Adui. Vendar je take vesti treba sprejeti zelo previdno.

Indijanci vendarle propadajo

Nemški časnikar poroča iz Washingtona:

Nekateri so mislili, da bo civilizacija Indijance, ki so nastanjeni v svojih rezervacijah, ohranila, da ne bodo izumrli; nekateri so celo trdili, da se bodo tako civilizirani Indijanci začeli množiti. Vsako tako mnenje pa je napačno. Ameriška vlada sicer vsako leto izdaja več milijonov dolarjev podpore Indijancem, ne more pa s temi podporami preprečiti, da ne bi Indijanci izumirali. Beli človek je pač vzel Indijancem njihove bivolske črede, njihova lovišča in pašnike, gozdove in zemljo ter jih potisnil v najbolj puste pokrajine Amerike, kjer nemore prebivati noben beli človek. V puščavi Aricona, v Novi Meksiki, na nerodovitni planoti Texasa se pač še drže Indijanci ter se

kateri imajo beli farmerji preveč, pa iz indijanskih rezervacij poročajo, da tam ljudje trpe strašno lakoto. Najbolj pa ugonablja indijansko pleme medsebojna ženitev. Zaradi tega to pleme silno propada. Indijanski rod, ki prebiva v Texasu, je telesno že tako propadel, da v svojih vrstah ni več dobil sposobnega poglavarja, ampak je moral izvoliti belega moža. Kako silno Indijanci telesno propadajo, dokazuje tudi dejstvo, da se Indijanci na sportnem polju ne morejo več kosati z belci. Pri vseh tekmah med belimi in rdečimi zmagujejo belci. Celo pri igrah, katere so čisto indijanske, je bil letos premagan pri Bufalu nekdanji tako strašni rod irokeških Indijancev. V Oklahomi je pred kratkim mlad sin belega lovskega čuvaja v tekmi z

Moderna knjižnica. To-le je glavna čitalnica mestne knjižnice v Stockholmu. Vsak obiskovalec si sme zaželeno knjigo sam poiskati

skušajo preživljati z domačo obrtjo, z lončarstvom in s tujskim prometom. Od nekdanjega pomorskega naroda so ostali le borni ostanke 360 tisoč Indijancev.

Ker ne poznajo vrednosti denarja, ali ne je nočejo poznati ter imajo tudi o življenju docela drugačne nazore, kakor njihovi beli bratje, jih Američani v svoji literaturi in vsem svojem govorjenju le smeje in se jim rogajo. Redkokateri Američan je doslej že poizkusil, da bi se poglobil v neizmerno bogato in skrivnostno kulturo tega naravnega naroda, katera se kaže v čudovitih pravljicah, povestih in pesmih. Beli Američani so pobrali Indijancem vsako možnost za življenje in sedaj mislijo, da bodo to tatvino mogli nadomestiti z modernimi šolami, z ameriške civilizacije je prišel za Indijance radiom in avtomobili. Toda ta »blagoslov« prenašlo.

Skušnja vsekakor uči, da mladi Indijanci, ki so se šolali v ameriških zavodih pod nadzorstvom belih učiteljev in učiteljic, ko se vrnejo v svoje rodne vasi in kočice, takoj začno živeti po preprosti navadi svojih očetov. Ko minejo trije tedni, se prav nič več ne pozna, da so se v ameriških zavodih kdaj učili, kako je pri jedi treba uporabljati vilice in nož; in računsko poštevanje, ki so jo morali v šoli znati na pamet, jih prav nič več ne briga.

Ze lansko zimo je ameriška javnost večkrat morala poslušati, kako iz indijanskega ozemlja kliče rdeči človek na pomoč. Eno samo noč je v Coloradu v snežnem viharju zmurznilo 40 Indijancev. Medtem, ko v severnih krajih Združenih držav pokoljejo na tisoče krav in pre-

šičev, da bi zmanjšali številčno stanje živine, najboljimi indijanskimi streli na lok premagal svoje tekmece iz indijanskega rodu Kiowa.

»Ali se vam ne zdi, gospod Pikee, da sem se nekoliko postarala?«

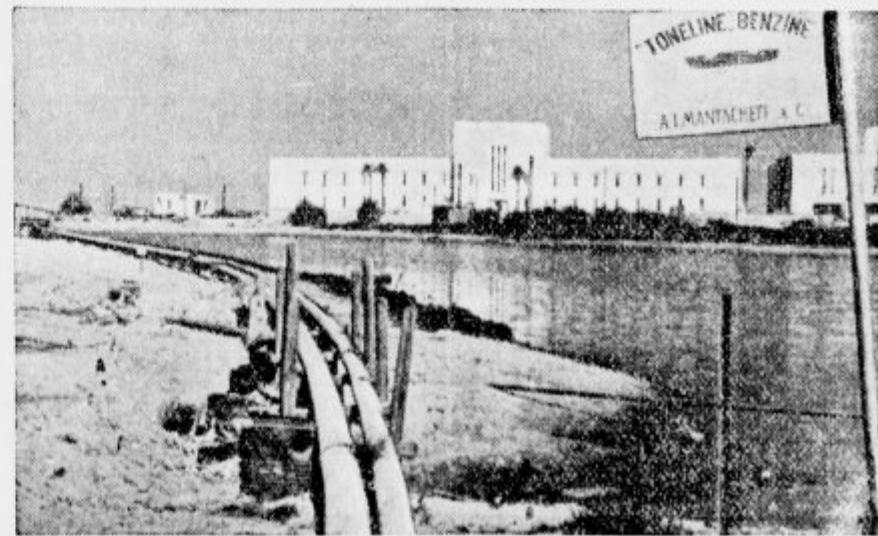
»Kaj pa mislite, gospa? Saj ste podobni vrtnici, ki je komaj 20 let stara.«

Na podeželskem odru. »Zakaj pa Miha danes tako slabo igra svojo vlogo pijanca?«

»Zato, ker je pijan.«

Na letališču Croydon pri Londonu so Angličani postavili to le bolniško letalo, ki je noč in dan pripravljeno, da v 15 minutah odleti na pomoč

Velikanski petrolejski vod pri Hajfi, po katerem teče petrolej iz Mezopotamije naravnost v angleške ladje. Med Anglijo in Italijo se bje boj za petrolej

Za sneg in brozgo!

Za dame

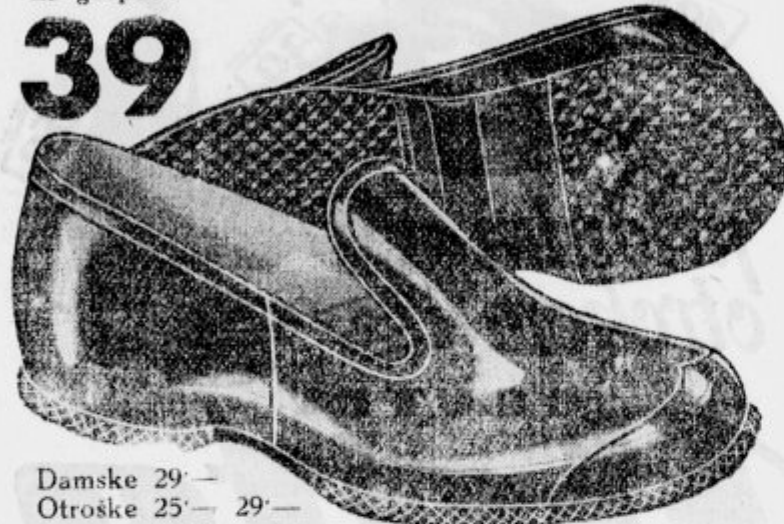
69

Otroške 39— 49—

Za gospode

39

Damske 29—
Otroške 25— 29—

Rata

Mali oglasi

Sv. Miklavž! Pridi in poglej cene lepih praktičnih daril za Tvoje malčke in odrasle! Vrhunsko Te vabi trdka

F. M. Schmitt
LJUBLJANA

Pred školijo 2 Lingarjeva 4

Službodobe

Elektro veletvrda

išče za takoj potnika (po možnosti s srednjo tehnično solo). Reflektira se le na prvovrstno izvežbano moč, in provizijskega zastopnika za Ljubljano. Pismene ponudbe v pravo »Sl.« pod »Elektro-potnik« 14995. (b)

Šteparico

sprejem takoj v stalno delo. Omahna Luka, čevljarstvo, Hrib 19, Lukovica. (b)

Organist dobi službo

na Vrhniki. Prosto stanovanje, plača 500 din mesečno, dokler ne uredi plače konkurenčna obravnava. Nastop čimprej. — Prošnje na župni urad na Vrhniki do 10. decembra.

Denar

25.000 din posojila iščem na posestvo v Ljubljani. Vknjižba na prvo mesto. Ponudbe upr. »Sl.« pod »Sigurno« 14879. (d)

Posojila

na vložne knjižice dale Slovenska banka, Ljubljana, Krekov trg 10.

Stanovanja

Sobo s kuhinjo

oddam s 1. januarjem. — Verstovškova 11, Mirje. (c)

Dvosobno stanovanje

oddam s 1. januarjem na Osojah. Poizve se v trgovini: Karlovska c. 8. (c)

Kupim mlin in žago

na stalni vodi, v prometnem kraju. Ponudbe upr. »Sl.« pod št. 14764.

Pohištvo

Halo!

Spalnica, orehove, imitirane 3500 in 3800 Din; korenina, politirane 7000 Din; jedilnice korenina, politirane 5800 Din; kuhinje pleskane 900 Din; otroške postelje, garderobin, stola, damske pisalne mize, fotelje, mize, stole — po zelo nizki ceni Malenšek — Dravlje, pri sloven Janezu. (b)

Kupimo

Solnate vreče od jute cele in čiste — kupujem stalno. Ponudbe na tovarno »Seta«. Tacev pod Šmarno goro. (k)

Stero zlato, zlato zobovic in srebrne krone

kupujem po naravnih dnevnih cenah A. KAJFEZ urar Ljubljana, Miklošičeva 14

Jugoslovan, znamke

ki so sedaj v prometu, kupujem samo v večjih količinah in dobro plačam. Izidor Steiner, Zagreb, Masarykova 15. (k)

Obrt

Posteljne vložke

sprejema v popravilo nacemente Andlovic, Komenjskega 34. (t)

Šivanje

posteljnih odej iz vate, volne in puha. Velika izbira izgotovljenih odej od 68 din naprej. F. Novak, Maribor, Koroška 8.

Glasba

Klavir

dobro ohranjen, napredaj po nizki ceni. Na ogled dopoldne. Stozice 131 pri Ljubljani. (g)

KOVCEGI, DAMSKE TORBICE

aktivke, letnice, denarnice, tobačnice, potovalne, solske in lovske torbe, nahrbtniki, gamase, ovratniki, nagobčniki in biči za pse. — Velika izbira, zmerno cene.

KRAVOS

Maribor, Aleksandrova 13

Telefon 2059

PREMOG KARBOPAKETE DRVA, KOKS nudijo

Pogačnik

Bohorčeva ulica št. 5.

Krušno moko

za črn domač kruh in koruzno moko za žgance, vedno svežo, dobite pri trvdki Zorman, Ljubljana. Stari trg Tel 26-37

Sveže najfinišje norveške

ribje olje

iz lekarn dr. G. Piccolija v Ljubljani se priporoča bledim in slabotnim osebam.

VINA

Vam nudi

Centralna vinarna v Ljubljani

v svoji posesti najugodnejše

Posebno velika izbira

Hubertus-plašče in zimskih sukeni, ceni pri Preskerju Sv. Petra 14

Tropinovec pristen

naravni destilat Zelo poceni na debelo in drobno pri „ALKO“

Gospodarska cesta št. 13 dvorišče Kolizeja

Mizarji!

Prodaj kombiniran poravnalni in skobelni stroj 60 cm širine. Bergant. Dravlje pri Ljubljani. (l)

Javna sodna dražba

Solingen jedilnega pribora ter hotelskih in kavarinskih potrebščin bo danes, dne 4. decembra ob 14. uri v trgovini »Service« v pasaji »Nebotičnik«. Interesente so vabljani. (l)

Priporočajte pvsod dnevnik

SLOVENE

Damske plašče in obleke

v veliki izbiri in najnovejših krojih priporoča po zelo nizkih cenah

Ign. Žargi

Ljubljana - Sv. Petra cesta 11

Že stara mati je kupovala, pa tudi vnuk bo kupoval

pri KASTNER i OHLER. Več kot pol stoletja že postrežamo zadovoljne odjemalce v mestih, na vaseh. Jamčimo za blago. Kar ne odgovarja, zamenjamo ali vrnemo denar.

Naši odjemalci, ki so že dobili naš božični cenik, naj pravočasno naroče, kar se jim zdi primerno za božično veselje v družini. Kdor od njih cenika še ni dobil, kakor tudi oni, ki še ne vedo, kako dobro se kupuje pri KASTNER i OHLER, naj tako zahtevajo veliki brezplačni božični cenik od

Kastner i Ohler
Zagreb.

Tinčkove in Tončkove prigode

196.

Zamorec nesposoben za lov.

Po vsem telesu trepetajoč od smrtne groze se je zmaj spustil v divji beg, kakor da mu gori za petami. Uhoji Samo pa je, od strahu napol mrtev, obležal na tleh in se prijel za glavo. Vse se je vrtele okoli njega, kakor da se je svet spremenil v vrtiljak.

Dečki so mu hitro priskočili na pomoč. Z njihovo pomočjo se je črnc nazadnje le toliko opomoel, da se je lahko dvignil in sedel na bližnje skalo.

»Revček, ali si se hudo prestrašil?« ga je sočutno vprašala kraljica.

Dvorni damež jo je miho pogledal s svojimi kakor ogelje črnimi očmi. Zasmilil se je sam sebi. Malo, prav malo je manjkalo, da ni od ganotja potočil drobne solzice... Pa bi bilo to le nekoliko preveč smešno, če bi se takšen brdava cemeril kot mila jera. Zato je solzo rumaško potlačil v sebi in se prisiljeno nasmešnil, češ: »Ah kaj, saj vse skupaj ni vredno besede, kraljica moja!«

Kraljica pa je bila drugačnega mnenja in mu je ukazala: »Vrni se in lezi v posteljo! Danes nisi več sposoben za lov. Bomo že sami opravili z divjačino.«

POTRITI NEIZMERNE ŽALOSTI NAZNANJAMO, DA JE NAS NAD VSE LJUBLJENI SOPROG, DOBRI OČE, STRIC, SVAK IN TAST, GOSPOD

ANTON BOC

BARVAR IN POSESTNIK

DNE 5. T. M. OB DVANAJSTIH PO DOLGOTRAJNEM TRPLJENJU, V 72. LETU STAROSTI, PREVIDEN S SV. ZAKRAMENTI, MIRNO UMRLE NA ZADNJI POTI GA SPREMIMO V ČETRTEK, DNE 5. DECEMBRA 1955 OB POL STIRIH POPOLDNE OD DOMA ŽALOSTI GLINCE IX ST. 9, NA FARNO POKOPALISČE NA VICU.

MASA ZADUSNICA SE BO DAROVALA V SOBOTO, DNE 7. DECEMBRA OB POL OSMIH ZJUTRAJ V ŽUPNI CERKVI NA VICU

LJUBLJANA - ZAGREB, 5. DECEMBRA 1955.

ZALAJOČE RODBINE: BOC - MILČIČ - KORITZKY.

Ali bodo deklice pod 18 let

z zakonom prisiljene, nositi uniforme zaradi presenetljive iznajdbe za pomlajevanje žen

18 ali 40? Kdo ve?

Senat neke velike države se že bavi z načrtom zakona, ki bi prisilil vsa dekleta pod 18 leti, da nosijo uniforme, da bi se tako lahko razlikovale od starejših žen. Odkar je dunajski vseučiliški profesor Dr. Stejskal napravil veliko odkritje, je lahko vsaka žena od 35 do 40 let videti kakor mlado dekle. Ne leta, temveč pomanjkanje biocela je vzrok, da se na koži pojavijo gube, ki napravijo ženo staro. V dokaz premotrite razliko med kožo svojega lica in kožo svojega telesa. Profesorju Dr. Stejskalu se je posrečilo, pridobiti čisti biocel od mladih živali ter ga zmešati s kremo, ki

hitro pomlajuje staro, nagubano kožo ter daje tudi starejšim ženam mladostni videz. Na dunajski vseučiliški kliniki so bili napravljeni poskusi na ženah od 55 do 72 let, pri katerih so gube v šestih tednih izginile. V kremi Tokalon je biocel zmešan v pravilnem razmerju z izredno hranljivimi sestavinami. Poslužujte se kreme Tokalon rožnate barve zvečer, kreme Tokalon bele barve (ni mastna) — pa zjutraj.

Poceni

se zopet dobe solidni, lepi

stoli tovarne

Remec-Co

v Ljubljani, Kersnikova ulica 7 (poleg Slamiča)

KUPUJTE SLOVENE IN ZAHTEVAJTE GA POVSOD

MIKLAVŽ KUPUJE OBUTEV PRI NAS

KER IMAMO ŽE

moške čevlje z usnjatim podplatom po	Din 75.—
ženske čevlje z usnjatim podplatom po	Din 65.—
otroške čevlje z usnjatim podplatom po	Din 17.—
moške galoše po	Din 38.—
ženske snežke po	Din 78.—

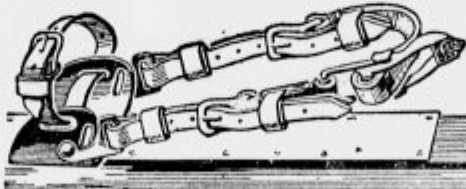
ANT. KRISPER

Mestni trg 26 Ljubljana Stritarjeva 1-3

Stremena že od Din 45

Zahtevajte zimski cenik!

Najpraktičnejše darilo za Miklavža in Božič so „Alpina“ smuški čevlji in vse ostale

Sax Rohmer: 32
Skrivnost dr. Fu-Mančuja

Čez travo in navzdol proti obrežju je bežal cigan, ki ni bil cigan, pač pa član mnogo hujše bratovščine dakoitov. Bil sem mu tik za petami. Nisem se nadejal, da bo zbežal do roba reke; ko sem to videl, sem se bolj dirjal. Zdaenci je skočil v vodo, pri čemer sem opazil, da je imel nekaj v roki. Prikazal se je in se potopil. Ko sem prispel na breg in pogledal v levo in desno, je izginil. Le veliki, večajoči se krogi so naznačevali, kjer je bil prej. Imel sem ga!

Zakaj, ko se prikaže na površini, ga bo lahko videti z enega ali drugega brega, in z živžgom policijske piščalke, ki sem jo imel s seboj, bom, ako bo potrebno, priključil kate-rega izmed mož, ki so bili skriti onstran reke. Čakal sem. Neka preplašena povodna ptica je dostojanstveno vzletela mimo. Celo minuto sem čakal. Od ceste izza mene sem slišal Smithov glas: »Ne pusti ga uiti, Petrie!«

Takoj sem se obrnil in spet zdiral k robu reke. Za seboj sem slišal rahel klic, ki je moral pripadati edinole od ciganke. Nič ni motilo gladke vodne površine. Nikjer ni bilo videti nobenega čolnarja. Daleč na nasprotnem bregu je neko dekle z drogom rinilo svoj čoln dalje, in njena belo oblačena postava je bilo edino živo bitje, ki se je gibalo na reki v razdalji najsprednejšega metaleca nožev.

Če pravim, da sem bil v zadregi, je to manj ko resnično; bil sem osupel. Nisem dvomil, da mi je dakoit izkazal svojo morilsko pozornost. Toda kje, za vraga, je bil? Po vseh človeških pravilih ni mogel vzdržati tako dolgo pod vodo; prav gotovo pa je, da ni bil nad vodo ne na površini, niti ne skrit med šajšem ali na bregu.

Tako me je v žarkem solnčnem siju prevzela zavest nečesa strahotnega. Tako sem se z neugodnim občutjem, da mi moj strašni sovražnik pomeži še drugi nož v hrbet, obrnil ter odhitel proti Smithu. Moje bojazljivo pričakanje se ni izpolnilo, in pobral sem malo orožje, ki me je le za malenkost zgrešilo in s tem v roki sem se pridružil prijatelju. Z eno roko je močno ovijal očitno izčrpano žensko, in njene črne oči so bile z nenavadnim izrazom uprte vanj.

»Kaj pomeni to, Smith?« sem začel. Toda prekinil me je. »Kje je dakoit?« me je naglo vprašal.

»Ker vse kaže, da ima lastnosti ribe,« sem odgovoril, »ti na to ne morem odgovoriti.« Ciganka je obrnila oči proti meni in se zasmejala. Njen smeh je bil blagodoneč in ni bil primeren taki stari čarovnici kakršno je Smith imel ujeti; prav tako je bil nekak znan. Osupel sem od blizu pogledal v gubasto lice.

»Prekanil te je,« je dejal Smith s primesjo jeze v glasu. »Kaj pa imaš v roki?« Pokazal sem mu nož in mu povedal, kako sem prišel do njega.

»Vem,« se je obregnil. »Videl sem. On je stal pičle tri metre od tebe v vodi. Moral si ga videti. Ali nisi ničesar videl?«

»Ničesar.« Spet se je ženska zasmejala in spet sem se začudil. »Divjo raco,« sem dodal, »in nič drugega.«

»Divjo raco,« je nevoljno nadaljeval Smith. »Ako hočeš povprašati svoj spomin glede na navade divjih rac, boš uvidel, da je bila ena izmed redkih vrst. To je stara ukana. Petrie, toda dobra, ker se uporablja za vabo. V tisti raci je bila skrita dakoitova pamet! Sicer pa nam nič ne pomaga. Prav gotovo je zdaj že lepo na varnem.«

»Smith,« sem dejal nekoliko potlačen, »zakaj zadržuješ to ciganko?«

»Ciganko!« se je zasmejala in jo objel tesaje, ko se je nestrpno premaknila, uporabi no svoje oči. Stari dečko!

Vrgel je staro lasuljo z njene glave, in pod njo je bila kopa kuštravih las, ki so se v solnce svetili.

»Mokra goba opravi drugo,« je dejal.

V moje oči so zrlje vprašujoče, široko odprte, črne oči jetnice; in pod krinko sem razbral ljubke poteze sužnje. Opazil sem solze na njenih pobeljenih trepalnicah, in zdaj je bila že vsa pokorna.

»Tokrat,« je dejal moj prijatelj odločno, »sva jo pošteno ujela — in jo pridrživa.« Od nekdaj na gornjem koncu reke se je oglašil slaboten klic.

»Dakoit!« Smithovo vitko telo se je vzravvalo, stal je pozorno, ves napet.

Drug klic je odgovoril, nakar je sledil še tretji. Potem se je oglašil vreščeci živžig policijske piščalke, in opazil sem steber črnega dima, ki se je onstran zidu dvigal kvišku naravnost proti nebu kakor dim dobrodošlega žrtvovanja. Hliša je bila v plamenu!

»Vrag ga vzemi!« se je zadržal Smith. »Tako sva tokrat imela prav. Toda seveda je imel dovolj prilike, da odstrani svoje dragocenosti. Vedel sem to. Moževa drznost je neverjetna. On je vztrajal do zadnjih trenutkov — medtem ko midva streljava kozle na dveh prednjih streljah.«

»Jaz sem izgubil enega.«

»Nič ne de. Imava pa drugega. Menim, da ne bodo nikogar več ujeli, doktorjevo hišo so pa njegovi služabniki najbrže tako dobro zapalili, da je nič ne more rešiti. Bojim se, da nam pepel ne bo dal nikakih sledov. Petrie; vendar pa sva si zagotovila en vzvod, ki nama bo pomagal nadlegovati Fu-Mančujev svet.«

Pogledal je čudno postavo, ki mu je pohlevno visela v rokah. Ponosno je gledala. »Šaj me ni treba tako držati,« je dejala z mehkim glasom. »Pojdem z vami.«

Vi, ki ste me spremljali tako daleč, ste spoznali, da sem se kretal med čudnimi dogodljaji in da sem bil priča mnogih nenavadnih prizorov; toda od vseh prizorov tistega lova, v katerem sta Nayland Smith in dr. Fu-Manču imela vodilni vlogi, se ne spominim nobenega bolj čudnega, kakor onega, ki se je odigral tisto popoldne v mojem stanovanju.

Brez odlašanja in ne da bi stvar zaupali mojemu od Scotland Yarda, sva hitela s svojo jetnico nazaj v London. Bili smo nenavadna trojica, ki ni vzbujala malo začudenja, dokler naše potovanje slednjic ni bilo končano. Zdaj smo bili v mojem skromnem stanovanju — v sobi, kjer mi je Smith razodel zgodbo o doktorju Fu-Mančuju in o veliki skrivni družbi, ki si je zastavila nalogo, spraviti svet iz ravnotežja — spraviti Evropo in Ameriko pod žezlo Cathaya.

(Dalje sledi.)

Ža kulisami...

SV. MIKLAVŽ pripravlja

pridnim otrokom

OBUTEV

Anta

KLJUČ SVETA ZA VAS JE

Typa 944 A
Din 120.—
mesečno.

PHILIPS RADIO

PREJEMNIK

Typa 944 A 2+1 cevni radio prejemnik z vdelanim dinamičnim zvočnikom, skala z izpisanimi imeni postaj.

Cena Din 1995.—
na obroke, naplailo Din 159.—
in 18 obrokov po Din 120.—

Prvovrstna izdelava • Nizke cene • Dolgoročno odplačevanje • Zahtevajte brezplačno predvajanje pri zastopstvu

H. SUTTNER • LJUBLJANA • Aleksandrova c. 6
CELJE • Aleksandrova c. 9

ŠPORTNA TRGOVINA

ALPINA

LJUBLJANA, Turševa c. 7